በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የገንዘብ ሚኒስቴር
FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA
MINISTRY OF FINANCE

ቁጥር ገ/ዐ/12/6/58/16
Ref.No
ቀን 28/12/2016
Date

ለጠቅላይ ሚኒስትር ጽ/ቤት

አዲስ አበባ፣

በቅርቡ ትግበራው የተጀመረውን የአገራችን የተሟላ የኢኮኖሚ ማሻሻያ ፕሮግራም ተከትሎ የመንግስት ሰራተኞች በተለይም ዝቅተኛ የደመወዝ ተከፋይ ሰራተኞች በኑሮ ውድነት እንዳይጎዱ እና ሊደርስ የሚችለውን የኑሮ ጫና በመጠኑም ቢሆን ለመቋቋም እንዲችሉ ከመንግስት በተሰጠ አቅጣጫ መሰረት የሰራተኞች የኑሮ ውድነት ጫና መደጎሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት ተካሂዷል።

ይህ የሠራተኞች የኑሮ ውድነት ጫና መደጎሚያ ደመወዝ ማሻሻያ ጥናት በገንዘብ ሚኒስቴር እና በሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን በጋራ ተካሄዶ ለማክሮ ኦኮኖሚ ኮሚቴ ቀርቦ ታይቷል።

ለደመወዝ ጭማሪው የሚያስፈልገው ተጨማሪ የወጪ በጀት ከነመጠባበቂያው ብር 91,439,368,014 /ዘጠና አንድ ቢሊዮን አራት መቶ ሰላሣ ዘጠኝ ሚሊዮን ሦስት መቶ ስድሳ ስምንት ሺህ ከአሥራ አራት ብር/ ሲሆን የደመወዝ ማሻሻያ የተደረገላቸው አካላት ዝርዝር ተለይቶ ቀርቧል። የደመወዝ ጭማሪው ከመስከረም 1 ቀን 2017 ዓ/ም ጀምሮ ተግባራዊ እንዲደረግ ለውሳኔ የቀረበ ሲሆን ዝርዝር ትግበራውን የገንዘብ ሚኒስቴር እና የሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን በጋራ የሚያስፈጽሙት ይሆናል።

ስለዚህ በሁለቱ መ/ቤቶች ተጠንቶና ተደግፎ የቀረበው እና በማክሮ ኢኮኖሚ ኮሚቴ የታየው የደመወዝ ጭማሪ በሚኒስትሮች ምክር ቤት እንዲጸድቅ ቀርቧል።

ከሰላምታ ጋር

[Stamp: የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ገንዘብ ሚኒስቴር 6]

[Signature]
አህመድ ሺዴ
ሚኒስትር

ግልባጭ፣

- ለሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን
  አዲስ አበባ፣

ለመንግሥት ሠራተኞች፣ ለተሿሚዎች እና ለህዝብ ተመራጮች ለኑሮ ውድነት መደጐሚያ
የደመወዝ ማሻሻያ የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ ማጠቃለያ

ተራ ቁጥር	የደመወዝ ማሻሻያ የተደረገላቸው አካላት	የሠራተኛ ብዛት	የሚያስፈልገው ተጨማሪ ወጪ	ምርመራ
1	የሲቪል ሰርቪስ ሠራተኞች	2,304,078	71,864,903,714	
2	የክልል ፓሊስ ሠራዊት	-	9,500,000,000	
3	የመከላከያ ሠራዊት	-	6,000,000,000	
4	የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን	-	1,777,810,483	
5	ተሿሚዎች	56,023	1,214,747,868	
6	ልዩ ስኬል ተጠቃሚዎች	30,171	615,089,182	
7	ብሔራዊ መረጃ ደህንነት አገልግሎት	5,803	198,315,698	
8	የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር	4,250	172,485,715	
9	ኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር	-	74,412,693	
10	አርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት	592	21,602,661	
	ድምር	2,400,325	91,439,368,014	

ፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን
Federal Civil Service Commission

የመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የኑሮ ውድነት መደጎሚያ የደመወዝ ጥናት

ጥራዝ - ሁለት

ሐምሌ 2016 ዓ.ም

አዲስ አበባ

1. መግቢያ

1.1. የጥናቱ አድማስ

የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች፣ በክልሎች እና የከተማ አስተዳደሮች በተለያዩ የአስተዳደር እርከኖች በመንግሥት ተሹመው ወይም በህዝብ ተመርጠው አገልግሎት በመስጠት ላይ ያሉ ተሿሚዎች እና ተመራጮችን የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ይመለከታል፡፡

1.2. የጥናቱ ስልት

በዚህ ጥናት፡-

- ከአስራ ሁለት ብሔራዊ ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደር ሲቪል ሰርቪስ ቢሮዎች አማካይነት ተሰባስበው የቀረቡ የክልል፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የከተማ አስተዳደር እና የከተማ ቀበሌ የመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ወቅታዊ የደመወዝ መጠን መረጃ፣
- የፌዴራል መንግሥት ተቋማት ዝርዝር እና ተሿሚዎቻቸው፣
- የህዝብ ተመራጮች የደመወዝ መረጃዎች ተፈትሸዋል፡፡

1.3. የኑሮ ውድነትን መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያው አስፈላጊነት

ይህ አጭር ጥናት የቀረበው የመንግሥት ሠራተኞች የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ረቂቅ መዘጋጀቱን መነሻ በማድረግ የተቋም የበላይ ኃላፊዎችን ደመወዝ በመጠኑ በማሻሻል ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ ጋር ሊኖር የሚገባውን ሥርዓት እንዲኖረው ለማድረግ እና አቻ ማዕረግ ባላቸው የተቋም የበላይ ኃላፊዎች መካከል ያለውን የክፍያ ልዩነትም በማጥበብ ደረጃ በደረጃ እኩል ተከፋይ እንዲሆኑ ለማስቻል የተጀመረውን እንቅስቃሴ ማስቀጠል በማስፈለጉ ነው፡፡

የገንዘብ የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6 ሚኒስቴር

1.4. በጥናቱ ያልተካተቱ በተመለከተ

- በልዩ ሁኔታ ደመወዝ የተወሰነላቸው ተቋማት ተሿሚዎች፤
- ዳኞች፤ አቃቢያነ ህግ፤ የጠቅላይ ፍርድ ቤት ተሿሚዎች፤
- የሚከፈላቸው ወርሀዊ ደመወዝ በዚህ ጥናት ለሚያርፉበት ምድብ ከሚወሰነው በላይ ደመወዝ የሚከፈላቸው ተሿሚዎች ወይም የህዝብ ተመራጮች፤
- የፖሊስና የመከላከያ ሠራዊት አባላት አልተካተቱም።

1.5. የጥናቱ ይዘት

ይህ ጥናት በሶስት ክፍሎች ተከፋፍሎ ቀርቧል። በክፍል አንድ መግቢያ ላይ የጥናቱ አድማስ፣ የጥናቱ ስልት፣ የደመወዝ ማሻሻያው አስፈላጊነት፤ ከጥናቱ የሚጠበቅ ውጤትና የጥናቱ ይዘት ተመልክቷል። በክፍል ሁለት ዝርዝር ጥናት ውስጥ የተሿሚዎች ደመወዝ፤ የተሿሚዎችን ደመወዝ በምድብ ለማሰባሰብ የተደረጉ ጥረቶች፤ በክልሎች የተሿሚዎች የክፍያ ሁኔታ፤ በምድብ የተሰባሰቡ ተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች ሁኔታ በዝርዝር ተተንትኗል።በክፍል ሶስት የደመወዝ ጥናቱ በፌደራልና በክልል በተለያዩ የአስተዳደር እርከኖች ሊያስከትል የሚችለው የወጪ ግምት ቀርቧል።

2. ዝርዝር ጥናት

2.1. የተሿሚዎች ደመወዝ

የመንግሥት ሠራተኞች የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት ሲቀርብ የተቋማት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ደመወዝ ማሻሻያ አብሮ ካልቀረበ የኃላፊዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች የደመወዝ መጠን እንዳያንስ በተለያዩ ጊዜያት የሠራተኞች ደመወዝ ሲሻሻል የመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ደመወዝ እየተስተካከለ መጥቷል።

በመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል በደረጃ XVI ለአንድ የሥራ ዘርፍ ዳይሬክተር ሲከፈል የነበረው መነሻ ደመወዝ ብር 11,305 ነው። ይህ የደመወዝ መጠን ለኑሮ ውድነት መደጐሚያ ተብሎ በቀረበው የደመወዝ ማሻሻያ ወደ ብር ብር 14,944 ከፍ

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

አደርጎታል። ከዳይሬክተር በታች ያሉ የአንዳንድ ከፍተኛ ባለሙያዎች ደመወዝም ወደ እነዚህ ደመወዞች ደረጃ ከፍ የሚል ይሆናል። የነባሩ የመንግስት ሠራተኞች ደመወዝ መሻሻል ቀደም ሲል ከእነዚህ ይበልጣቸው ከነበሩ ብዙ ነባር የኃላፊዎች እና የህዝብ ተመራጮች ደመወዝ የአዲሱ የመንግስት ሠራተኞች ደመወዝ ስለሚበልጥ ከዚህ በፊት ይደረግ እንደነበረው የመንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ደመወዝ ማስተካከል የሚጠይቅ ይሆናል።

በአሁኑ ጊዜ ተቋማትን በበላይነት ከሚመሩ ተሿሚዎች መካከል የአብዛኞቹ ሚኒስትሮች ደመወዝ ብር 17,711 ሲሆን፣ የምክትሎቻቸው ደመወዝ ብር 16,388 ነው። የተለያዩ የመንግሥት ተቋማትን በዋና ዳይሬክተርነት እና በምክትል ዋና ዳይሬክተርነት የሚመሩ ተሿሚዎች ደመወዝ ደግሞ እንደአጻጻፋቸው ቅደም ተከተል ብር 15,070 እና ብር 14,041 ነው። ይህ የክፍያ መጠን አሁን ተጠንቶ ከቀረበው የኑሮ ውድነት መደጎሚያ የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ማሻሻያ ረቂቅ ጥናት ጋር ሲነጻጸር የተቋም ተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ በጣም ዝቅ እንዲል ያደርገዋል። ችግሩ የተቋም ተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ ጋር መበላለጥ ብቻ ሳይሆን አቻ ማእረግ ባላቸው ተሿሚዎች መካከልም ሰፊ የክፍያ ልዩነት እየተፈጠረ ነው።

ለዚህ ልዩነት ከሚጠቀሱ ምክንያቶች መካከል:-

- ቀደም ሲል አንዳንድ ኃላፊዎች ለተሾሙበት መደብ ከተወሰነው ደመወዝ በላይ የወር ደመወዝ ተከፋይ ከነበሩ ይከፈላቸው የነበረውን ደመወዝ ይዘው እንዲቀጥሉ የሚፈቅድ የመንግሥት መመሪያ መኖር፣
- ለአንዳንድ ተቋማት ይፈቀዱ የነበሩ ልዩ የደመወዝ ስኬሎች የተሿሚዎችን ደመወዝ እያካተተ ስለነበር
- አንዳንድ የሹመት ደብዳቤዎች የተሿሚውን ደመወዝ ጭምር ማመልከት፣ ይገኙበታል።

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

2.2. የተሿሚዎችን ደመወዝ በምድብ ለመሰባሰብ የተደረጉ ጥረቶች

በፌዴራል ደረጃ የመንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ክፍያ ለማቀራረብ በተለያዩ ጊዜያት ጥረቶች ተደርገዋል። የመጀመሪያው ሙከራ 1987 በተዘጋጁ መስፈርቶች የመንግሥት ተቋማትን በሁለት ምድብ በመክፈል የአብዛኞቹን ተሿሚዎች ደመወዝ የማሰባሰብ እርምጃ የተወሰደበት ነው። ከዚያ በኋላም በጥር ወር 2009 ዓ.ም ለመንግሥት ሠራተኞች የተደረገውን የደመወዝ ማስተካከያ ምክንያት በማድረግ ለሁለተኛ ጊዜ የተሿሚዎች ደመወዝ በአራት ምድብ በመከፋፈል የኃላፊዎችን ደመወዝ ከመጀመሪያው ሙከራ በተሻለ ሁኔታ የማቀራረብ ሥራ ተከናውኗል።

ከዚህ በኋላም አዳዲስ መሥሪያ ቤቶች ሲቋቋሙ ወይም ደመወዝ ያልተወሰነላቸው የአዲስ ተሿሚዎች የደመወዝ ጥያቄ ሲቀርብ በኮሚሽኑ ጥናት እየተደረገ ይወሰን የነበረ ሲሆን፤ አንዳንድ ተቋማት ያስፈቅዱ በነበረው ልዩ የደመወዝ ስኬል ውስጥ የተቋም የበላይ ኃላፊዎችን ደመወዝ እያካተቱ ያስፈቅዱ ስለነበር የተሿሚዎችን ክፍያዎች በምድብ የማሰባሰብ ሥራ ያን ያህል የተሳካ አልነበረም።

በመጨረሻም ሐምሌ 2011 ዓ.ም የመንግሥት ሠራተኞች የሥራ መደቦች ደረጃና ደመወዝ ይወሰንበት የነበረው ነባር የሥራ ምደባ ዘዴ ወደ ነጥብ የሥራ ምዘና ዘዴ ሲቀየር በሽግግሩ የአንዳንድ የሥራ ዘርፍ ኃላፊዎች እና የመንግሥት ሠራተኞች ደመወዝ በበላይነት ከሚያስተዳድሯቸው የመንግሥት ተሿሚዎች ደመወዝ በላይ ከፍ በማለቱ መጋቢት 2012 ላይ የአብዛኞችን ተሿሚዎች ደመወዝ በአራት ምድብ ያሰባሰበ ደመወዝ ተወስኖ ሥራ ላይ ውሏል። ይህ ውሳኔ የመንግስት የደመወዝ አከፋፈል ሥርዓት ከማሻሻል አኳያ ጉልህ ድርሻ የነበረው ነው።

2.3. በክልሎች ያለ የክፍያ ሁኔታ

በተለያዩ ክልሎች የተቋም ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ደመወዝ ከክልል ክልል ብቻ ሳይሆን በአንድ ክልልም በጣም የተለያዩ ናቸው። አንዳንዶቹ ደመወዞች በጣም ተቀራራቢ ሲሆኑ፣ አብዛኞቹ ተመሳሳይ የአመራር እርከን ላይ ያሉ ኃላፊዎች ደመወዞች ምክንያት ሊቀርብለት በማይችል ሁኔታ ከፍተኛ ልዩነት ያላቸው ናቸው። ይህ የደመወዝ

መዘበራረቅ የደመወዝ ማሻሻያ በተደረገ ቁጥር ከየክልሉ የሚላኩ የደመወዝ መረጃዎችን እንደፌዴራሉ በምድብ ለማሰባሰብ አዳጋች ሆኖ ቆይቷል። በወቅቱ ይደረግ የነበረው የተያዙ ደመወዞች ልዩነታቸውን እንደጠበቁ ለማቆየት በሙቶኛ ማስተካከያ መፍቀድ ነበር፡ በዚህ ጥናት ችግሩን ከመሠረቱ ለመቅረፍ ከክልሎች እና ከከተማ አስተዳደሮች የተሰባሰቡ የተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ደመወዝ በዝርዝር ተጠንቷል።

1) የአፋርና የሶማሌ ክልሎች የ2012 የመንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን የደመወዝ ማሻሻያ ተግባራዊ አላደረጉም፣

2) የሌሎች የክልልና የከተማ አስተዳደሮች የርእሰ መስተዳድር፣ የም/ርእሰ መስተዳደር፣ አፈ ጉባኤ እና ም/አፈጉባኤዎች ደመወዝ እንደአጻጻፋቸው ቅደምተከተል ብር 17,711 እና ብር ለ16,388 ነው። በክልል እና በከተማ አስተዳደሮች በመከፈል ላይ ካሉ የተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች ደመወዞች በትናንሽ የመጠን ልዩነት የተዘበራረቁ ሲሆን፣ የአንዳንድ ክልል ተሿሚዎች የዝቅተኛና ከፍተኛው ደመወዝ መጠን እንደሚከተለው ቀርቧል።

3) በድሬዳዋ ዝቅተኛው የተሿሚዎች ደመወዝ (በከተማ ቀበሌ ላይ) ብር 8,100 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 14,374 ነው፣

4) በቤንሻንጉል ጉሙዝ ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን (በከተማ ቀበሌ ላይ) ብር 5,134 ሲሆን፣ ከፍተኛው 14,374 ነው።

5) በአዲስ አበባ አስተዳደር ዝቅተኛ የተሿሚ የክፍያ መጠን (በከተማ አስተዳደር ላይ) ብር 12,320 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 14,374 ነው።

6) ሲዳማ ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን (በወረዳ ላይ) ብር 7,528 ሲሆን፣ ከፍተኛው 18,835 ነው።

7) ጋምቤላ ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን (በወረዳ ላይ) ብር 11,826 ሲሆን፣ ከፍተኛው 18,124 ነው።

8) የኦሮሚያ ዝቅተኛው የተሿሚ የደመወዝ መጠን (በወረዳ ላይ) ብር 8,264 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 14,374 ነው።

የገንዘብ ሚኒስቴር

9) አማራ ዝቅተኛው የተሿሚ የደመወዝ መጠን (በከተማ ቀበሌ ላይ) ብር 5,476 ሲሆን፤ ከፍተኛው ብር 14,374 ነው።

10) አፋር ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን (በከተማ ቀበሌ ላይ) ብር 2,197 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 21,769 ነው።

11) ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን (በወረዳ ላይ) ብር 8,213 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 17,000 ነው።

12) ሀረሪ ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን ብር (ክልል ላይ) 13,346 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 14,374 ነው።

13) ሶማሌ ዝቅተኛው የተሿሚ ደመወዝ መጠን (በከተማ ቀበሌ ላይ) ብር 3,425 ሲሆን፣ ከፍተኛው ብር 14,216 ነው።

ይህም ከፌዴራል እስከታችኛው የአስተዳደር እርከኖች ላይ ያሉ የተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች የደመወዝ መጠኖች ተጠንቶ ከቀረበው አዲሱ የመንግሥት ሠራተኞች አማራጭ የደመወዝ ስኬሎች የክፍያ መጠን ጋር ሲነጻጸር ዝቅ እንደሚል መገንዘብ ተችሏል።

በዚህ መሠረት የፌዴራል መንግሥት እንዲሁም በክልል፤ በዞን፣ በወረዳ፣ በክፍለ ከተማ፤ በማዘጋጃ ቤት አመራር እና በከተማ ቀበሌ ባሉ የአስተዳደር እርከኖች ለመንግሥት ተሿሚዎች በመከፈል ላይ ያሉ የደመወዝ መጠን በየደረጃው ካለው የመንግስት ሰራተኞች ደመወዝ ጋር ሲነጻጸር በወረዳ ደረጃ የመንግሥት ሠራተኞች የሥራ መደብ ደረጃ XIII እስከ ደረጃ XVI ባሉ የሥራ ደረጃዎች ላይ ደመወዝ የሚከፈላቸው ሲሆን፣መጠኑም ብር 8,017፣ ብር 10,150 እና ብር 11,305 እንደሆነ መገንዘብ ተችሏል። ይህም ለተሿሚዎች ከሚከፈላቸው ደመወዝ ከፍ ያለ መሆኑን ስለሚያመለክት በየምድቡ የተያዘው የተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው አብዛኞቹ ሠራተኞች ያነሰ እንዳይሆን ተደርጓል። ለምድቡ ከተወሰነው ደመወዝ በላይ የሚከፈላቸው አንዳንድ ሠራተኞች ቢኖሩ የኑሮ ውድነት ማካካሻቸው በመመሪያ ላይ የሚሸፈን ይሆናል።

የገንዘብ ሚኒስቴር

2.4. ለተሿሚዎች የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ሃሳብ

ለኑሮ ውድነት መደጐሚያ ለመንግሥት ሠራተኞች ተሻሽሎ ከቀረበው የደመወዝ መጠን ጋር በዝርዝር ተገናዝቦ ከተጠና በኋላ፡-

1) የፌዴራል መንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮችን በሁለት ልዩ ምድቦች እና በአራት ምድቦች ተከፋፍለዋል፡፡

2) የክልል መንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ደመወዝ በ12 ምድቦች ተከፋሏል፡፡

ዝርዝሩ ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-1 ላይ ተመልክቷል፡፡

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ሠንጠረዥ-1

የመንግስት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የተመደቡበት የደመወዝ ምድብ

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች		አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
1.	ልዩ ምድብ አንድ	የተወካዮች ም/ቤት አፈ-ጉባኤ፣			21,171	22,230	5%
		የፌዴሬሽን ምክር ቤት አፈ ጉባኤ፣		23,925	21,171	22,230	5%
2.	ልዩ ምድብ ሁለት	የተወካዮች ም/ቤት ም/አፈ-ጉባኤ፣		15,340	19,721	20,904	6%
		የፌዴሬሽን ምክር ቤት ም/አፈ ጉባኤ እና በዚህ ደረጃ የተሾሙ፣		23,925	19,721	20,904	6%
		የጠቅላይ ሚኒስትር ጽ/ቤት ኃላፊና የካቢኔ ጉዳዮች ሚኒስትር		16738	17,711	20,904	18.02%
3.	ምድብ አንድ	ሚኒስትር፣		21,491	17,711	18,862	6.5%
		ለጠቅላይ ሚኒስቴር ወይም ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በቀጥታ ተጠሪ የሆነ ኮሚሽነር		21,491	15,070	18,862	25.16%
		የቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢዎች እና በዚህ ደረጃ የተሾሙ፣		20,908	18,200	19,292	6%
			የክልል ፕሬዚዳንት፣	21,491	16,823	18,862	12.12%

የህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ... ማኒስቴር 6

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች		አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
			የክልል አፈ ጉባኤ	15,340	16,485	17,639	7%
4.	ምድብ ሁለት		የክልል ም/ፕሬዚዳንት፣	21,491	15663	16,916	8%
			የክልል ም/አፈ ጉባኤ ወይም በዛ ደረጃ የተሾሙ፣	21,491	14148	15,421	9%
		ሚኒስትር ዴኤታ፣ አምባሳደር፣		21,491	16,388	17,535	7%
		ለጠቅላይ ሚኒስቴር ወይም ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በቀጥታ ተጠሪ የሆኑ የተቋም ምክትል ኮሚሽነር		21,491	14,041	17,535	24.88%
		ለጠቅላይ ሚኒስቴር ወይም ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በቀጥታ ተጠሪ የሆኑ የተቋም ኃላፊዎች፣		21,491	15070	17,535	16.36%
		የፓርላማ አባላት፣		-	14,190	15,467	9%
5.		ለጠቅላይ ሚኒስቴር ወይም ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት በቀጥታ ተጠሪ የሆኑ የተቋም ምክትል ኃላፊዎች፣		21,491	14,041	16,276	15.92%

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች		አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
	ምድብ ሶስት	የተጠሪ ተቋማት ሌሎች ኮሚሽነሮች እና የተቋማት ሌሎች ኃላፊዎች		21,491	14,041	16,276	15.9%
					15070	16276	8%
			ቀጥታ ለፕሬዚዳንት ወይም ለም/ቤት ተጠሪ የሆኑ የተቋም ኃላፊዎች፣	15,340	13033	14336	10%
			የዞን አስተዳዳሪዎች፤ የዞን ደረጃ የተሰጣ የከተማ ከንቲባዎች፣	15,340	12453	13,823	11%
			የዞን ከተማ አፈ ጉባኤዎች፣ የቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢ እና በዛ ደረጃ የሚሾሙ	15,340	13033	14,336	10%
6.	ምድብ አራት	የተጠሪ ተቋማት ሌሎች ምክትል ኮሚሽነሮች እና		16738	14041	15305	9%
		ሌሎች የተጠሪ ተቋማት ምክትል ኃላፊዎች					

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች		አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
			የክልል ም/ቢሮ ኃላፊዎች፤ ለቢሮ ተጠሪ የሆኑ የተቋም ኃላፊዎች፣ የቋሚ ኮሚቴ ም/ ሰብሳቢ፣	15,340	13009	14,310	10%
7.	ምድብ አምስት		ለቢሮ ተጠሪ የሆኑ የተቋም ም/ኃላፊዎች፣	15,340	13009	14,310	10%
			የዞን ምክትል አስተዳዳሪዎች፤	15,340	11409	12,778	12%
			የዞን ደረጃ የተሰጣቸው ምክትል ከንቲባዎች እና በዛ ደረጃ የተሾሙ ኃላፊዎች፣				

የገንዘብ
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6
ሚኒስቴር

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች		አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
8.	ምድብ ስድስት		የዞን ደረጃ የተሰጣቸው ከተሞች፣ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢዎች፣ የወረዳ አስተዳዳሪዎች፤ የወረዳ አፈ ጉባኤ፤ አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ክፍለ ከተሞች	15,340	12,453	13823	11%
			ምድብ አንድ-የዞን የመምሪያ ወይም የጽ/ቤት ኃላፊዎች፣	13,998	12059	13385	11%
			የወረዳ ደረጃ የተሰጣቸው ከንቲባዎችና አፈ ጉባኤ	13,998	10,456	11,920	14%
9.	ምድብ ሰባት		ዞን ደረጃ (ምድብ) ሁለት-የመምሪያ ወይም የጽ/ቤት ም/ኃላፊዎች እና በዛ ደረጃ የተሾሙ፣	13,998	10,824	12,339	14%

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች	አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
		የወረዳ ም/ አስተዳዳሪዎች የወረዳ ም/አፈ ጉባኤ የወረዳ ም/ከንቲባዎች የወረዳ ም/አፈ ጉባኤ	13,998	10,198	11,626	14%
10.	ምድብ ስምንት	ወረዳና የወረዳ ደረጃ የተሰጣቸው ከተሞች የምድብ አንድ-ጽ/ቤት ኃላፊዎች	12765	9,052	10,591	17%
		የቋሚ ኮሚቴ ሰብሳቢ፣		10,326	11,772	14%
11.	ምድብ ዘጠኝ	ደረጃ (ምድብ) ሁለት-ም/ኃላፊዎች	11,305	10,198	11,626	14%
		የተጠሪ ጽ/ቤት ኃላፊዎች፣	11,634	9,052	10,591	17%
		የቋሚ ኮሚቴ ም/ሰብሳቢ እና በዛ	11,634	8,559	10,271	20%
		ደረጃ የተሾሙ፣				
		የማዘጋጃ ቤት አመራር ምድብ አንድ- ኃላፊ				
12.	ምድብ አስር	የምድብ ሁለት-ሌሎች የሥራ ኃላፊዎች	10,600	9,052	10,591	17%

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ተራ ቁ	የደመወዝ ምድብ	በምድቡ የተካተቱ የሹመት መደቦች		አዲሱ የመንግስት ሠራተኛ ደመወዝ	ነባር የተሿሚ ደመወዝ	አዲስ የተሿሚ ደመወዝ	በመቶኛ
13.	ምድብ አስራ አንድ		የከተማ ቀበሌ አመራር ምድብ አንድ አስተዳዳሪ እና አፈ ገባኤ፣	7,934	6,872	9,346	36%
14.	ምድብ አስራ ሁለት		የከተማ አንድ- አስተዳዳሪ፤ ቀበሌ አመራር ምድብ አንድ- ም/አስተዳደሪ የከተማ ቀበሌ አመራር ምድብ ሁለት- ሌሎች ተሿሚዎች	7,424	6,016	8,182	36%

3 የወጭ ግምት

3.1 የፌዴራል የወጪ ግምት

በዚህ ጥናት የ923 የፌዴራል መንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የተካተቱ ሲሆን፤ የመንግሥት ድርሻ 11% የጡረታ መዋጮን ጨምሮ በዓመት ብር **14,263,590** ተጨማሪ ወጪ እንደሚያስከትል ተሰልቷል።

3.2 የክልሎች የወጪ ግምት

በአስራ ሁለት ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደሮች በየደረጃው ባሉ የአስተዳደር እርከኖች በማገልገል ላይ ላሉ ለ 55,100 ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች በዓመት ብር **1,200,484,278** ተጨማሪ ወጪ ይጠይቃሉ። የክልሎች ዓመታዊ ወጪ በጥቅልና የእያንዳንዱ ክልል/የከተማ መስተዳድር፣ በዞን፣ በወረዳ፣ የከተማ አስተዳደር ደረጃ ላላቸው ከተሞች እና የከተማ ቀበሌዎች ወጪ ግምት እንደአጻጻፋቸው ቅደም ተከተል ከዚህ ቀጥሎ ከሠንጠረዥ-3 እስከ ሠንጠረዥ-16 ተመልክቷል።

ሠንጠረዥ-2

የክልል፣ የዞን፣ የወረዳና የማዘጋጃ ቤት መንግሥታት ተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች የወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሦስት
1	ክልል	2,445	40,260,579
2	ዞን	5,586	95,584,767
3	ወረዳ	40,055	767,713,666
4	የማዘጋጃ ቤት	1,109	22,035,860
5	የከተማ ቀበሌ	5,905	155,922,497
	ድምር	55,100	1,081,517,368
	11% ጡረታ		118,966,910
	ጠቅላላ ድምር		1,200,484,278

ሠንጠረዥ-3

1. የትግራይ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	253	4,165,142
2	ዞን	146	2,350,650
3	ወረዳ	2,188	37,531,294
4	የማዘጋጃ ቤት	-	-
5	የከተማ ቀበሌ	2,726	70,923,997
	ድምር	5,313	114,971,083
	11% ጡረታ		12,646,819
	ጠቅላላ ድምር		127,617,903

ሠንጠረዥ-4

2. የአማራ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	269	21,256,615
2	ዞን	904	30,165,044
3	ወረዳ	7,497	144,694,344
4	የማዘጋጃ ቤት	730	14,722,482
5	የከተማ ቀበሌ	462	13,582,287
	ድምር	9,862	224,420,772
	11% ጡረታ		24,686,285
	ጠቅላላ ድምር		249,107,057

ሠንጠረዥ-5

3. ኦሮሚያ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	320	5,390,532
2	ዞን	2,523	43,858,950
3	ወረዳ	13,079	251,845,268
4	የማዘጋጃ ቤት	105	1,920,874
5	የከተማ ቀበሌ	2,184	57,588,572
	ድምር	18,211	360,604,197
	11% ጡረታ		39,666,462
	ጠቅላላ ድምር		400,270,658

ሠንጠረዥ-6

4. የደቡብ ኢትዮጵያ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	169	2,760,494
2	ዞን	372	6,195,745
3	ወረዳ	3,153	59,378,278
4	የማዘጋጃ ቤት	69	1,372,337
5	የከተማ ቀበሌ	30	779,460
	ድምር	3,793	70,486,314
	11% ጡረታ		7,753,495
	ጠቅላላ ድምር		78,239,808

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ሠንጠረዥ-7

5. የማእከላዊ ኢትዮጵያ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	104	1,710,523
2	ዞን	359	5,970,576
3	ወረዳ	3,057	59,946,188
4	የማዘጋጃ ቤት	108	2,051,455
5	የከተማ ቀበሌ	81	2,105,931
	ድምር	3,709	71,784,672
	11% ጡረታ		7,896,314
	ጠቅላላ ድምር		79,680,986

ሠንጠረዥ-8

6. የሲዳማ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	100	1,661,549
2	ዞን	48	801,621
3	ወረዳ	2,094	43,831,749
4	የማዘጋጃ ቤት	29	595,706
5	የከተማ ቀበሌ		-
	ድምር	2,271	46,890,625
	11% ጡረታ		5,157,969
	ጠቅላላ ድምር		52,048,594

ሠንጠረዥ-9

7. የጋምቤላ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	177	2,961,399
2	ዞን	153	2,589,114
3	ወረዳ	403	7,395,461
4	የማዘጋጃ ቤት	-	-
5	የከተማ ቀበሌ	150	3,729,823
	ድምር	883	16,675,797
	11% ጡረታ		1,834,338
	ጠቅላላ ድምር		18,510,135

ሠንጠረዥ-10

8. የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	75	1,234,015
2	ዞን	86	1,381,198
3	ወረዳ	598	11,326,514
4	የማዘጋጃ ቤት	20	410,832
5	የከተማ ቀበሌ		803,293
	ድምር	779	15,155,852
	11% ጡረታ		1,667,144
	ጠቅላላ ድምር		16,822,996

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ሠንጠረዥ-11

9. የሀረሪ ህዝብ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	127	2,109,833
2	ዞን	-	-
3	ወረዳ	75	1,364,855
4	የማዘጋጃ ቤት	-	-
5	የከተማ ቀበሌ	-	-
	ድምር	202	3,474,688
	11% ጡረታ		382,216
	ጠቅላላ ድምር		3,856,904

ሠንጠረዥ-12

10. የሶማሌ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	186	3,068,092
2	ዞን	77	1,335,617
3	ወረዳ	2,090	38,381,930
4	የማዘጋጃ ቤት	12	233,505
5	የከተማ ቀበሌ	40	1,113,523
	ድምር	2,405	44,132,667
	11% ጡረታ		4,854,593
	ጠቅላላ ድምር		48,987,261

ሠንጠረዥ-13

11.የአፋር ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	115	1,882,166
2	ዞን	53	888,156
3	ወረዳ	206	3,867,784
4	የማዘጋጃ ቤት	2	38,917
5	የከተማ ቀበሌ	38	989,019
	ድምር	414	7,666,042
	11% ጡረታ		843,265
	ጠቅላላ ድምር		8,509,306

ሠንጠረዥ-14

12.የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ ብሄራዊ ክልላዊ መንግሥት ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	139	2,299,400
2	ዞን	458	7,883,988
3	ወረዳ	1,895	40,044,222
4	የማዘጋጃ ቤት	34	689,751
5	የከተማ ቀበሌ	4	115,050
	ድምር	2,530	51,032,412
	11% ጡረታ		5,613,565
	ጠቅላላ ድምር		56,645,978

ሠንጠረዥ-15

13.የድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	159	2,403,464
2	ዞን	-	-
3	ወረዳ	-	-
4	የማዘጋጃ ቤት	-	-
5	የከተማ ቀበሌ	160	4,191,540
	ድምር	319	6,595,005
	11% ጡረታ		725,451
	ጠቅላላ ድምር		7,320,455

ሠንጠረዥ-16

14.የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ዓመታዊ የተጨማሪ ወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሶስት
1	ክልል	252	4,114,706
2	ዞን	407	7,166,004
3	ወረዳ	3,720	68,105,779
4	የማዘጋጃ ቤት	-	-
5	የከተማ ቀበሌ	-	-
	ድምር	4,379	79,386,489
	11% ጡረታ		8,732,514
	ጠቅላላ ድምር		88,119,003

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ፡ አስተዳደር አገልግሎት 6

3.3 አጠቃላይ የወጪ ግምት

በፌዴራልና በክልል ለሚገኙ **56,023** የመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የቀረበው የደመወዝ ማሻሻያ ሊያስከትል የሚችለው ጠቅላላ **ዓመታዊ** የተጨማሪ ወጪ ግምት ብር **1,214,747,868** ይሆናል። ዝርዝሩ ከዚህ ቀጥሎ በሠንጠረዥ-17 ላይ ቀርቧል።

ሠንጠረዥ-17

የፌዴራል፣ የክልል፣ የዞን፣ የወረዳና የማዘጋጃ ቤት መንግሥታት ተሿሚዎች የወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሦስት
1	ፌዴራል	923	12,850,081
2	ክልል	2,445	40,260,579
3	ዞን	5,586	95,584,767
4	ወረዳ	40,055	767,713,666
5	የማዘጋጃ ቤት	1,109	22,035,860
6	የከተማ ቀበሌ	5,905	155,922,497
	ድምር	56,023	1,094,367,449
	11% ጡረታ		120,380,419
	ጠቅላላ ድምር		1,214,747,868

ፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን
Federal Civil Service Commission

ለኑሮ ውድነት መደጎሚያ የደመወዝ ማሻሻያ አጭር መግለጫ

ነሀሴ 2016ዓ.ም

አዲስ አበባ

ክፍል አንድ

I. የመንግሥት ሠራተኛ ብዛት የደመወዝ ስርጭትን ከግምት ስለማስገባት

በመንግሥት ሠራተኞች የሰው ሀብት ስታቲስቲክስ መረጃ መሠረት በሰኔ ወር 2014 ዓ.ም መጨረሻ ሥራ ላይ ከነበሩ 2,304,078 የመንግሥት ሠራተኞች መካከል 1,104,476 (47.94%) ሠራተኞች ከብር 6,000 በታች ወርሀዊ ደመወዝ ተከፋይ ናቸው፡፡

የኑሮ ውድነት ከጊዜ ወደ ጊዜ ከፍ እያለ መምጣቱ በተለይ ዝቅተኛ ደመወዝ ተከፋይ የመንግስት ሠራተኞች ላይ ያደረሰውን ጫና በመጠኑም ቢሆን ለመቅረፍ ከመንግስት በተሰጠ አቅጣጫ መሠረት የሠራተኞች የኑሮ ውድነት ጫና መደጎሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት ተካሂዷል፡፡

መንግስት አነስተኛውን የመንግስት ሠራተኛውን ሊያስኖር የሚችል ዝቅተኛ የመነሻ ደመወዝን ለመወሰን በዋናነት የሀገር ኢኮኖሚ ዕድገትና ምርታማነት፣ የሠራተኛው ወርሃዊ ፍጆታና የሚያስፈልገው የካሎሪ መጠን በወሳኝነት ወስዷል፡፡

በአማካይ አምስት የቤተሰብ አባላትን የሚያስተዳድር ሠራተኛ የሚያስፈልገውን ወርሃዊ የቤተሰብ ፍጆታን ለመሸፈን በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ የሚካሄደውን የቤተሰብ ፍጆታና ወጪ ጥናት "House Hold Consumption and Expenditure Survey" በግብአትነት በመጠቀም መንግስት ይህንን የመነሻ ደመወዝ ሲያስቀምጥ፡-

1. የድህነት ገጽታዎች

ድህነት ሁለት ገጽታዎች አሉት፡፡ የመጀመሪያው አንድ ሠራተኛ በሚያገኘው ገቢ መሠረታዊ ፍላጎቱን ለማሟላት የሚያስፈልገውን የወጪ ዕጥረት የሚያመለክት ነው፡፡ ሁለተኛው ደግሞ ሠራተኛው መሠረታዊና ኢኮኖሚያዊ መሠረተ ልማቶች አቅርቦት ማነስ ጋር የተቆራኘ ነው፡፡

2. ከመሠረታዊ የወጪ ፍላጎት አለመሟላት ጋር የተዛመደ የድህነት ገፅታ

የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት ከ1988 ዓ.ም ጀምሮ የቤተሰብ ገቢ ፍጆታ ወጪ መረጃ በማሰባሰብ በየአምስት ዓመቱ ጥናት ያካሂዳል። መሠረታዊ የፍጆታ ወጪ ከገቢ በተሻለ ሁኔታ የኑሮ ድህነትን ያመለክታል። ፍጆታ ቤተሰቦች መሠረታዊ ፍላጎታቸውን የማሟላት አቅም እና የኑሮ ድህነት ደረጃን ያንጸባርቃል። በዚህ ምክንያት የፍጆታ ወጪ ከገቢ በተሻለ ሁኔታ የኑሮ ድህነት አመልካች ሆኖ ይወሰዳል። ለቤተሰብ አባላት የሚያስፈልገው ፍጆታ እንደቤተሰብ አባሉ ፆታ፣ ዕድሜ፣ የሥራ ዓይነት፣ የሰውነት አቋም ይለያያል። አንድ አዋቂ ጤናማ ህይወት ለመምራት የሚያስፈልገው የካሎሪ ምጣኔ ለእያንዳንዱ የቤተሰብ አባል በመመርኮዝ ትክክለኛ የቤተሰብ ፍጆታ ወጪን በተመጣጣኝ የአዋቂ ዕድሜ ደረጃ ላይ ለሚገኙ የቤተሰብ አባላት በማካፈል ይሆናል።

እነዚህ ከተመጣጣኝ የአዋቂ ዕድሜ ደረጃ ላይ የሚገኙት ከተለያዩ የዕድሜ ክልልና ከአዋቂ የጾታ አባላት መለየት ይኖርባቸዋል። ሌላው የቤተሰብ የነፍስ ወከፍ ፍጆታ በሚስተካከልበት ወቅት በተወሰኑ ጊዜያት፣ በቦታና በየወቅቱ የሚከሰቱ የፍጆታ የዋጋ ልዩነቶችን ከግንዛቤ መግባት ይገባቸዋል።

3. አጠቃላይ የድህነት ሁኔታ መለኪያ

የድህነት ሁኔታ መለኪያ ምግብ እና ምግብ ነክ ያልሆኑ የፍጆታ ወጪዎችን አጠቃሎል የያዘ የኑሮ ውድነት ሁኔታን የሚያመለክት አጠቃላይ የድህነት ሁኔታ መለኪያ ነው። ይህን የድህነት መስመር (Poverty Line) ለመገመት ሥራ ላይ የሚውል ዘዴ የመሠረታዊ ፍላጎቶችን ወጪ ለመሸፈን የሚያስፈልገውን ዝቅተኛ የወጪ መጠን (Minimum Expenditure) መሠረት ያደረገ ነው። አጠቃላይ የድህነት ሁኔታ መለኪያ ዘዴ በጊዜ፣ በቦታና በተለያዩ የማህበረሰብ ክፍሎች የተለዋዋጭነት ባህርይ ስለሚያሳይ ከሌሎች አማራጭ የድህነት ሁኔታ መለኪያ ዘዴዎች በላይ በሰፊው ጥቅም ላይ ይውላል።

የምግብ ድህነት መስመር የሚሰላው በጣም ዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ የሚመራው የህብረተሰብ ክፍል በመሠረታዊነት የሚመገባቸውን የምግብ ዓይነቶች ስብስብ የያዘ ሌማት (Food Basket) በመምረጥ ነው። በዓለም አቀፍ ደረጃ አንድ ሰው ጤናማ ህይወት ለመምራት

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

በቀን 2100 ኪ.ሎ ካሎሪ ማሟላት እንዳለበት ይጠበቃል፡፡ ይህን 2100 ኪ.ሎ ካሎሪ ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ለማሟላት የሚያስፈልገው አነስተኛ የነፍስ ወከፍ ወጪ መጠን የድህነት መስመር ወይም ድንበር ይባላል፡፡ ይህም የምግብ የድህነት መስመር በመባል ይታወቃል፡፡

የምግብ የድህነት መስመር በዚህ መልኩ ከተሰላ በኋላ ይህ የነፍስ ወከፍ የምግብ ወጪ ምጣኔ ከጠቅላላ የፍጆታ ወጪ የሚኖረውን ድርሻ በማስላት የምግብ የድህነት መስመር ለዚህ ምጣኔ ሲካፈል አጠቃላይ የድህነት መስመርን ወይም ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ በአንድ ላይ ይሰጣል፡፡

ከማዕከላዊ ስታቲስቲክስ አገልግሎት በተገኘ መረጃ መሠረት በሀገራችን እነዚህን የድህነት አመልካቾች ለማስላት መሠረት የተደረገው የድህነት መስመር ምጣኔ ብር 1,075 ሲሆን፣ ይህም በ1988 የነበረው የሸማቾች ዋጋ ነው፡፡ ለዝቅተኛ ደመወዝ መነሻነት ጥቅም ላይ የዋሉ የድህነት ድንበር ምጣኔዎች ከዚህ ቀጥሎ በሠንጠረዥ-1 ቀርቧል፡፡

ሠንጠረዥ- 1

ለዝቅተኛ ደመወዝ መነሻነት ጥቅም ላይ የዋሉ (ታህሳስ 2015 ዓ.ም) የድህነትድንበር ምጣኔዎች

ተራ ቁ	የድህነት ድንበር	ኪ.ሎ ካሎሪ	የድህነት ድንበር ማስጠበቂያ ወርሀዊ ወጪ ግምት (ብር)		
			የምግብ ወጪ	ምግብ ያልሆኑ ወጪ	አጠቃላይ የድህነት ድንበር
1	መሪር የድህነት ድንበር (Extreme Poverty Line)	1,650	2,866	1,894	4,760
2	መደበኛ የድህነት ድንበር (Standard Poverty Line)	2,200	3,824	3,488	7,312
3	ልዝብ የድህነት ድንበር (Moderate Poverty Line)	2,750	5,077	5,479	10,556

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ይህ የድህነት መስመር የተወሰደው ከ1988 ኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት የቤተሰብ ፍጆታና ወጪ የትንተና ጥናት መሠረት በማድረግ ነው ። መሠረቱም በዓለም አቀፍ ደረጃ ለአንድ አዋቂ በቀን የሚያስፈልገውን 2,100 ኪ.ሎ ካሎሪ ኃይል ለማሟላት የሚያስፈልገውን ወጪና አስፈላጊ ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ ሸቀጦችንና አገልግሎቶችን ለማሟላት የሚያስፈልገውን የወጪ መጠን ያመለክታል።

4. ዕለታዊ የካሎሪ ፍላጎት እና ወርሃዊ የፍጆታ መጠን

በ2008 በኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት በተካሄደ የ"Family Budget Survey" ጥናት በተሰበሰበ መረጃ መሠረት በኢትዮጵያ በእያንዳንዱ ክልልና በአገር አቀፍ ደረጃ አንድ የቤተሰብ አስተዳዳሪ አምስት ያህል አባላት እንደሚኖሩት ተገምቷል። አምስት የቤተሰብ አባላት የሚያስተዳድር ሠራተኛ ለሚያስፈልገው ዕለታዊ የኃይል ፍላጎት መጠን ወይም ካሎሪ የሚያስፈልገው ወርሃዊ የፍጆታ ወጪ መጠን በመሪር የድህነት መስመር፣ በመደበኛ የድህንነት መስመር እና በመካከለኛ የድህነት መስመር የደህንነት ወለል መለኪያዎች ምን መሆን እንዳለበት ያመለክታል። ለአንድ ሰው በቀን የሚያስፈልገው የኃይል ካሎሪ መጠን እንደተሰማራበት የሥራ ዓይነት፣ እንደ ዕድሜ ክልሉ ወይም ፆታው የሚለያይ መሆኑ ግልጽ ነው።

አምስት የቤተሰብ አባላት ያሉት ሠራተኛ ሁለት ዓይነት ወጪዎች ይኖሩበታል። አንዱ የምግብ ወጪ ሲሆን፣ ሁለተኛው ምግብ ነክ ያልሆኑ ወጪዎች ናቸው። በታህሳስ 2008 ዓ.ም በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ አገልግሎት የተሰበሰበውን የቤተሰብ ፍጆታና ወጪ ጥናት ወደ ታህሳስ 2015 ዓ.ም በመቀየር አምስት የቤተሰብ አባላት ያሉት አንድ አዋቂ ሰው (Adult) ለመኖር በቀን የሚያስፈልገው፡-

1) ለምግብ 1,650 ኪ.ሎ ካሎሪ ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ማሟላት አነስተኛው የነፍስ ወከፍ ወጪ መጠን የመሪር የድህነት ድንበር አመላካች ሲሆን፡ ወጪውም ብር 2,866 እንደሆነ ተገምቷል። የዓለም አቀፉ ግን 2,100 ኪ.ሎ ካሎሪ ማግኘት እንዳለበት ያመለክታል።
2) ምግብ ነክ ያልሆኑና ለኑሮ መሠረታዊ የሆኑ አገልግሎቶች (የቤት ኪራይ፣ ትራንስፖርት፣ ልብስ፣ ለህክምና፣ ውሃ፣ መብራት ...) ብር 1,894 ተገምቷል።

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

3) ለዚህ የወጪ ድምር የሚያስፈልገው የተጣራ ደመወዝ ብር 4,760 ሲሆን ጡረታና ታክስ ያካተተ ጠቅላላ ደመወዝ ብር 6,170 መሆን እንዳለበት ያመላክታል፡፡

II. የኢትዮጵያ የመንግስት ሠራተኞች ብዛትና ምጣኔ ስርጭት፡-

1. 1,104,478 (ከጠቅላላው 47.94%) የሚሆነው የመንግስት ሠራተኛ ከመሪር የድህነት ድንበር በታች የሚኖር ነው፡፡ የሚያገኘው የወር ደመወዝ ከብር 6,170 በታች ነው፡፡
2. በመደበኛ የድህነት ድንበር ለአንድ ሰው በቀን 2,200 ኪሎ ካሎሪ ኃይል ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ማሟላት ይጠበቅበታል፡፡ ለዚህ እንደቤተሰብ የሚያስፈልገው ወጪም ወደ ብር 3,824 እንደሚሆን ይገመታል፡፡ ምግብ ነክ ላልሆኑና ለኑሮ መሠረታዊ የሆኑ አገልግሎቶች ብር 3,488 እንደሚያስፈልግ ይታሰባል፡፡ ለዚህም ወጪ የተጣራ ብር 7,312 የሚያስፈልግ ሲሆን ጡረታና ታክስ ሲጨመር ጠቅላላ ደመወዝ ብር 10,500 መሆን እንዳለበት ያመለክታል፡፡
3. በልዝብ የድህነት ድንበር ለአንድ ሰው በቀን 2,750 ኪሎ ካሎሪ ኃይል ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ማሟላት ይጠበቅበታል፡፡ ለዚህ እንደቤተሰብ ለምግብ የሚያስፈልገው ወጪውም ወደ ብር 5,077 እንደሚሆን ይገመታል፡፡ ምግብ ነክ ያልሆኑና ለኑሮ መሠረታዊ የሆኑ አገልግሎቶች ብር 5,479 እንደሚያስፈልግ ይገመታል፡፡ ለዚህም ወጪ የተጣራ ደመወዝ ብር 10,556 የሚያስፈልግ ሲሆን ጡረታና ታክስ ያካተተ ጠቅላላ ደመወዝ ብር 15,600 መሆን እንዳለበት ያመለክታል፡፡
4. በአንጻራዊ የኑሮ ድህነት መስመር (Relative Poverty line) የሚባለው እና በወር ከብር 15,000 የወር ደመወዝ በላይ የሚያገኘው የመንግስት ሠራተኛ ቁጥር 33,238 ብቻ ናቸው፡፡ ከአጠቃላይ ሠራተኛው ደግሞ ከ1.45% አይበልጡም፡፡ ከድህነት ድንበር ስርጭት አንጻር የመንግሥት ሠራተኞች ምጥብና ብዛት ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-2 ላይ ተመልክቷል፡፡

የግንዛብ የሪከርድ እና ዶ.ር አስተዳደር አገልግሎት 6 ማ.ኅ.ስ.ኒ.ር

ሠንጠረዥ-2

የድህነት ድንበር የሠራተኞች ምድብና ብዛት

የድህነት ድንበር ምድብ	የተወሰደው የምድብ ደመወዝ	የሠራተኛው ብዛት	የሠራተኛው ምጣኔ በ%
የመሪር የድህነት ድንበር	ከብር 6,000 በታች	1,104,476	47.94
የመደበኛ የድህነት ድንበር	ከብር 6,000 - 9,999	946,306	41.07
የልዝብ የድህነት ድንበር	ከብር 10,000 በላይ	253,297	10.99
	ድምር	2,304,079	100%

✓ ከሠንጠረዡ እንደሚታየው ከአጠቃላይ የመንግሥት ሠራተኛው ግማሽ ያህሉ ከመሪር የድህነት ድንበር በታች ደመወዝ ተከፋይና አሳሳቢ የኑሮ ውድነት ጫና ስር መውደቁን ያመላክታል፡፡ የችግሩን አሳሳቢነት ከግምት ውስጥ በማስገባት የሚዘጋጀው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት እነዚህ ዝቅተኛ ደመወዝ ተከፋይ ሠራተኞችን ተጠቃሚ የሚያደርግ እንዲሆን በተሰጠው አቅጣጫ መሠረት ከሦስቱ የድህነት ድንበር ማስጠበቂያ የወጪ መጠኖች መካከል ዝቅተኛ የሆነውን የመሪር የድህነት ድንበር መለኪያ ብር 4,760 ለዝቅተኛው ደረጃ I በመነሻ ደመወዝነት በመውሰድ ከዚህ በታች የተመለከተው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ተዘጋጅቶ ቀርቧል፡፡

III የደመወዝ ስኬል

ይህ የደመወዝ ስኬል በመሪር የድህነት ድንበር ምጣኔ አምስት የቤተሰብ አባላት ያሉት ሠራተኛ ለምግብ እና ምግብ ነክ ላልሆኑ ወጪዎች መሸፈኛ በወር የተጣራ ብር 4760 ያስፈልገዋል፡፡ ይህን ወጪ ለመሸፈን ደግሞ ጠቅላላ ወርሀዊ ገቢው ከብር 6000 ያላነሰ መሆን ይኖርበታል፡፡

የደመወዝ ማሻሻያው አወቃቀርና ይዘት ዘርዘር ተደርጐ ተደርጐ ሲታይ፡-

1) ሙሉ የእርስ በርስ ትስስር ያለው (Integrated) ፣

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ እስተዳደር አገልግሎት 6

2) 22 ደረጃዎች እና እያንዳንዱ ደረጃ ደግሞ የመነሻ 9 የዕርከንና የጣሪያ ደመወዞች ያሉት፣

3) ዝቅተኛው ደረጃ I ብር 4,760 መነሻ እና ብር 6,709 መድረሻ (ጣሪያ) ደመወዞች ያሉት፣

4) የመጨረሻው ደረጃ XXII ደግሞ ብር 21,491 የመነሻ እና ብር 27,977 የመድረሻ ደመወዞች የያዘ፣

5) በሁሉም ደረጃዎች አሁን ከሚሠራበት የመንግስት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል የተሻሉ የመነሻ እና የመድረሻ ደመወዞች ያሉት፣

6) ዝቅተኛው ደረጃ I የመነሻ ደመወዝ በመንግስት መሥሪያ ቤቶች አሁን በሥራ ላይ ካለው ብር 1,100 የመነሻ ደመወዝ በብር 3,660 ወይም 332.73% ብልጫ ያለው፣

7) ከፍተኛው ደረጃ XXII የመነሻ ደመወዝ ደግሞ በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚገኙ የፕሮፌሰር የሥራ መደብ ካረፈበት የመነሻ ደመወዝ ብር 20,468 በብር 1,023 ብልጫ ያለው ወይም በ5% ከፍ ያለ፣

ሆኖ ተዘጋጅቷል። የኑሮ ውድነት መደጎሚያ የደመወዝ ማሻሻያ የደመወዝ ስኬል ከዚህ ቀጥሎ ሠንጠረዥ-3 ሆኖ ቀርቧል።

ሠንጠረዥ-3

የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	የእርከን ደመወዝ										ጣሪያ
	መነሻ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I	4760	4929	5104	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709
II	4929	5104	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940
III	5104	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940	7180
IV	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940	7180	7424
V	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940	7180	7424	7676	7934
VI	6058	6269	6485	6709	6940	7180	7424	7676	7934	8199	8474
VII	6485	6709	6940	7180	7424	7676	7934	8199	8474	8758	9047
VIII	6940	7180	7424	7676	7934	8199	8474	8758	9047	9341	9645
IX	7424	7676	7934	8199	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272
X	7934	8199	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934
XI	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634
XII	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634	12001	12379
XIII	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634	12001	12379	12765	13163
XIV	10600	10934	11279	11634	12001	12379	12765	13163	13574	13995	14429
XV	11634	12001	12379	12765	13163	13574	13998	14432	14879	15340	15802
XVI	12765	13163	13574	13998	14432	14879	15340	15802	16267	16738	17220
XVII	13998	14432	14879	15340	15802	16267	16738	17220	17716	18226	18751
XVIII	15340	15802	16267	16738	17220	17716	18226	18751	19291	19820	20363
XIX	16738	17220	17716	18226	18751	19291	19820	20363	20921	21491	22072
XX	18226	18751	19291	19820	20363	20921	21491	22072	22652	23232	23813
XXI	19820	20363	20921	21491	22072	22652	23232	23813	24397	24982	25567
XXII	21491	22072	22652	23232	23813	24397	24982	25567	25622	26288	26959

IV. የወጪ ግምት

በዚህ የደመወዝ ጥናት የተዘጋጀው የደመወዝ ስኬል በሥራ ላይ ያለው የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል 22 የሥራ ደረጃዎችን ብዛት እንዳለ በመውሰድ የተዘጋጀ ነው፡፡ የደመወዝ ስኬሉ የተጨማሪ ወጪ ግምት ደግሞ በሰኔ ወር 2015 የበጀት ዓመት መጨረሻ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች፣ የከተማ አስተዳደሮች እና የክልል መንግሥታት ለሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን የላኩትን የመንግሥት ሠራተኞችን ብዛት ከደረጃ I እስከ ደረጃ XXII በመከፋፈል የተሰበሰበውን ስታቲስቲካዊ መረጃ ከነባርና አዲስ የደመወዝ ስኬል አቻ ደረጃዎች በማቀናነስ ተሰልቶ ቀርቧል፡፡

በጥናቱ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ሁሉ እየተገለገሉበት ያለውን XXII የሥራ ደረጃዎች፣ የመነሻ፣ የእርከን እና የጣሪያ ደመወዞች ያሉት የደመወዝ ስኬል አወቃቀርን መሠረት በማድረግ የተዘጋጀ ስለሆነ ተግባራዊ ሲሆን፣ በሥራ መደቦች ላይ የሚያስከትለው ምንም ዓይነት የደረጃ ለውጥ አይኖርም፡፡

ሠንጠረዥ-4
የበጀት ድልድልና አማካይ ጭማሪ በድህነት ድንበር ምድብ

የድህነት ድንበር ምድብ	የሠራተኛ ብዛት	ምጣኔ	መነሻ ብር 4,760			
			ተጨማሪ በጀት	%	አማካይ በዓመት	አማካይ የወር
መሪር ድህነት	1,104,476	47.94	39,837,124,130	55.43%	36,069	3,006
መደበኛ ድህነት	946,306	41.07	27,116,661,298	37.73%	28,655	2,388
ልዝብ ድህነት	253,297	10.99	4,911,118,286	6.83%	19,389	1616
ድምር	2,304,078		71,864,903,714			

1. የፌዴራል የወጪ ግምት

በፌዴራል መንግሥት በሰኔ ወር 2015 ዓ.ም የነበሩ 228,257 ሠራተኞች የመንግሥት ድርሻ 11% የጡረታ መዋጮን ጨምሮ በዓመት ብር 7,910,270,586 ተጨማሪ ወጪ ያስከትላል፡፡

2. የክልሎች የወጪ ግምት

በአስራ ሁለት ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደሮች ለ2,075,821 ሠራተኞች በዓመት ብር 63,954,633,128 ተጨማሪ ወጪ የሚጠይቅ ሲሆን፣ የፌዴራል እና የእያንዳንዱ ክልል/የከተማ መስተዳድር ወጪ ግምት ከዚህ ቀጥሎ በሠንጠረዥ-5 ላይ ተመልክቷል፡፡

ሠንጠረዥ-5
የክልል መንግሥታት ሠራተኞች የወጪ ግምት

ተራ ቁጥር	ክልል	የሠራተኛ ብዛት	ዓመታዊ ወጪ
1	ትግራይ	117,613	3,302,118,241
2	አፋር	41095	1,763,692,112
3	አማራ	420,053	12,698,287,151
4	ኦሮሚያ	627,269	17,583,651,047
5	ኢትዮ-ሱማሊ	138,222	4,591,836,634
6	ቤንሻንጉል-ጉሙዝ	36,724	1,189,185,411
7	ደቡብ ኢትዮጵያ ክልል	169,617	5,529,103,787
8	ጋምቤላ	29,854	1,021,576,959
9	ሐረሪ	16,269	566,126,710
10	ሲዳማ	100,879	3,281,697,139
11	ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ	76,092	2,488,688,459
12	ማዕከላዊ ኢትዮጵያ	126,304	4,080,817,693
13	አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር	165,603	5,520,048,465
14	ድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር	10,227	337,803,319
15	ፌዴራል	228,257	7,910,270,586
	ጠቅላላ	2,304,078	71,864,903,714

የገንዘብ ሚኒስቴር * የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6 *

በአጠቃላይ የደመወዝ ስኬሉ በፌዴራልና በክልል ደረጃ በሰኔ ወር 2015 ዓ.ም መጨረሻ ለሚገኙ ለ2,304,078 በዓመት ብር 71,864,903,714 ተጨማሪ ወጪ የሚያስከትል ይሆናል፡፡ ይህ የወጪ ስርጭት በሥራ ደረጃ ተከፋፍሎ ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-6 ላይ ተመልክቷል፡፡

ሠንጠረዥ-6
የደመወዝ ስኬል መሸጋገሪያ ልዩነት

ደረጃ	ነባር ደመወዝ	አዲስ ደመወዝ	የጭማሪ ልዩነት	
			በመጠን	በመቶኛ
I	1100	4760	3660	332.73
II	1338	4929	3591	268.39
III	1624	5104	480	214.29
IV	1958	5283	3325	169.82
V	2344	5659	3315	141.42
VI	2799	6058	3259	116.43
VII	3333	6485	3152	94.57
VIII	3934	6940	3006	76.41
IX	4609	7424	2815	61.08
X	5358	7934	2576	48.08
XI	6197	8474	2277	36.74
XII	7071	9047	1976	27.95
XIII	8017	9645	1628	20.31
XIV	9056	10600	1544	17.05
XV	10150	11634	1484	14.62
XVI	11305	12765	1460	12.91
XVII	12579	13998	1419	11.28
XVIII	13926	15340	1414	10.15
XIX	15396	16738	1342	8.72
XX	16979	18226	1247	7.34
XXI	18671	19820	1149	6.15
XXII	20468	21491	1023	5.00

ክፍል ሁለት

የፌዴራል ፖሊስ፣ የመከላከያ፣ የጸጥታና እና የደህንነት ተቋማት

ለጸጥታና ደህንነት ተቋማት ተቋማት ከተፈቀዱ ስድስት የደመወዝ ስኬሎች መካከል የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን እና የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር በአንድ የደመወዝ ስኬል፣ የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አገልግሎት እና የአርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት በአንድ የደመወዝ ስኬል የሚጠቀሙ ሲሆን፣ የሀገር መከላከያ ሠራዊት አባላት እና የብሔራዊ መረጃ ደህንነት አገልግሎት የየራሳቸው የደመወዝ ስኬል አላቸው፡፡

1. የፌዴራል፣ የክልል እና ማረሚያ ቤቶች ፓሊስ

በዚህ ጥናት የክልሎች የፓሊስ መረጃ እንዲቀብ ጥረት ቢደረግም ተሟልቶ ባለመቅረቡ የደመወዝ ስኬሉ ለፌዴራል ፓሊስ ከተፈቀደው ጋር ተመሳሳይ የሚደረግ ሲሆን፣ ከሠራዊቱ ብዛት አንጻር የሚያስፈልገው የተጨማሪ ወጪ ለበጀት አፈቃቀድ እንዲረዳ በግምት ተይዞ ቀርቧል፡፡ የፌዴራል ፓሊስ ከነባር የደመወዝ ስኬሉ የየማእረጉን የመነሻ ደመወዝ ብቻ ስለላከ የደመወዝ ስኬል መሸጋገሪያ መሥራት ያልተቻለ ሲሆን፣ የቀረበውን የየማእረጉ የመነሻ ደመወዞች እና መሠረት ዝቅተኛ ማእረግ ያላቸው ወታደር አሁን በሚያገኙት ደመወዝ ላይ 50 በመቶ ጭማሪ በማድረግ የፌዴራል ፓሊስ የደመወዝ ስኬል ተዘጋጅቷል፡፡ የማረሚያ ፓሊስ አስተዳደር የሚጠቀምበትን የደመወዝ ስኬል እና የአባላት ብዛት የላከ ሲሆን እስከ ቅርብ ወራት ድረስ ከፌዴራል ፓሊስ ጋር አንድ ዓይነት የደመወዝ ስኬል ይጠቀም ስለነበር፣ የማረሚያ ፓሊስ የደመወዝ ስኬል ከፌዴራል ፓሊስ ጋር አንድ ዓይነት እንዲሆን ተደርጓል፡፡ የተዘጋጀው የደመወዝ ስኬል ከዚህ በታች በሠንጠረዥ-7 ተመልክቷል፡፡

2. የመከላከያ ሠራዊት አባላት

የመከላከያ ሠራዊት አባላት የሚጠቀሙበትን ነባር የደመወዝ ስኬል በመጠቀም እና የዝቅተኛውን የኮንስታብል መነሻ ደመወዝ በ50% በማሳደግ የደመወዝ ስኬል እና የመሸጋገሪያ ሠንጠረዥ ተዘጋጅቷል፡፡ የተዘጋጀው የደመወዝ ስኬል ከዚህ በታች በሠንጠረዥ-8 ተመልክቷል፡፡

3. የደህንነት ተቋማት

የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር እና የአርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት አንድ ዓይነት የደመወዝ ሰኬል የሚጠቀሙ ሲሆን፣ ብሔራዊ የመረጃ ደህንነት አገልግሎት የራሱ የደመወዝ ስኬል አለው፡፡ ሶስቱም የሚጠቀሙበትን የደመወዝ ስኬል ስለላኩ፣ ለመንግሥት ሠራተኞች በተደረገው የማስተካከያ ቀመር መሠረት የደመወዝ ስኬሎቹ የሚያስገኙትን የኑሮ ውድነት ማካካሻ መጠን የሚያመለክቱ የመሸጋገሪያ ሠንጠረዥች ተዘጋጅተዋል፡፡ ለሶስቱ ተቋማት የተዘጋጁ ሁለት የደመወዝ ስኬሎች ከዚህ በታች በሠንጠረዥ-7 እና በሠንጠረዥ-8 ቀርበዋል፡፡

ሠንጠረዥ-7

የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ማዕረግ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ኮንስታብል	4,445	4,629	4,822	5,019	5,225	5,434	5,651	5,869	6,092	6,324	6,564
ረ/ሳ	5,019	5,225	5,434	5,651	5,869	6,092	6,324	6,564	6,810	7,059	7,316
ም/ሳ	5,651	5,869	6,092	6,324	6,564	6,810	7,059	7,316	7,576	7,841	8,116
ሳጅን	6,324	6,564	6,810	7,059	7,316	7,576	7,841	8,116	8,396	8,685	8,981
ዋ/ሳ	7,059	7,316	7,576	7,841	8,116	8,396	8,685	8,981	9,286	9,602	9,919
ረ/ኢ/ር	7,841	8,116	8,396	8,685	8,981	9,286	9,602	9,919	10,239	10,567	10,905
ም/ኢ/ር	8,685	8,981	9,286	9,602	9,919	10,239	10,567	10,905	11,254	11,605	11,958
ኢንስፔክተር	9,602	9,919	10,239	10,567	10,905	11,254	11,605	11,958	12,316	12,677	13,038
ዋ/ኢን/ር	10,567	10,905	11,254	11,605	11,958	12,316	12,677	13,038	13,410	13,785	14,164
ም/ኮማ	11,605	11,958	12,316	12,677	13,038	13,410	13,785	14,164	14,547	14,932	15,321
ኮማንደር	12,677	13,038	13,410	13,785	14,164	14,547	14,932	15,321	15,708	16,101	16,503
ረ/ኮሚሽነር	13,785	14,164	14,547	14,932	15,321	15,708	16,101	16,503	16,907	17,313	17,720
ም/ኮሚሽነር	14,932	15,321	15,708	16,101	16,503	16,907	17,313	17,720	18,128	18,537	18,954
ኮሚሽነር	16,101	16,503	16,907	17,313	17,720	18,128	18,537	18,954	19,377	19,809	20,251
ም/ኮሚሽ/ጄኔራል	18,954	19,377	19,809	20,251	20,702	21,162	21,631	22,112	22,598	23,095	23,603
ኮሚሽነር ጄኔራል	25,730		ነባሩ ስኬል የሚገባ								

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት
6

ሠንጠረዥ-8
የሀገር መከላከያ ሚኒስቴር የሠራዊት አባላት የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	ማእረግ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	መስ/ ወታደር	4849	5025	5206	5394	5589	5790	5999	6208	6419	6632	6843
II.	ም/አ/አለቃ	5394	5589	5790	5999	6208	6419	663	6843	7055	7267	7485
III.	አስር አለቃ	5999	6208	6419	6632	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175
IV.	ሃምሣ አለቃ	6632	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911
V.	መ/ሃምሣ አለቃ	7267	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709
VI.	ሻምበል ባሻ	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279
VII.	ሻለቃ/መ/ባሻ	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880
VIII.	ሻለቃ ባሻ	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515
I	ም/መቶ አለቃ	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991
II	መቶ አለቃ	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575
III	ሻምበል	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515
IV	ሻለቃ	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529
V	ሌ/ኮሎኔል	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632
VI	ኮሎኔል	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632	14021	14420	14827
VII	ብ/ጄነራል	12886	13254	13632	14021	14420	14827	15245	15675	16117	16571	17038
VIII	ሜ/ጄነራል	14420	14827	15245	15675	16117	16571	17038	17519	18013	18517	19036
IX	ሌ/ጄነራል	16117	16571	17038	17519	18013	18517	19036	19569	20117	20680	21259
X	ጄነራል	18013	18517	19036	19569	20117	20680	21259	21855	22467	23096	23742

ደረጃ	ማእረግ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I	ጁ/ኤክ	5589	5790	5999	6208	6419	6632	6843	7055	7267	7485	7710
II	ሲ/ኤክ	6208	6419	6631	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175	8416
III	ሊ/ኤክ	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170
IV	ጁ/ቴክ	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991
V	ሲ/ቴክ	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575
VI	ሊ/ቴክ	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193
VII	ማ/ቴክ	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844
VIII	ጁ/ዋ/ኦፊሰር	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529
IX	ሲ/ዋ/ኦፊሰር	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254
X	ማ/ዋ/ኦፊሰር	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632	14021
XI	ቺ/ዋ/ኦፊሰር	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632	14021	14420	14827

የተጨማሪ ወጪ ግምት

የፌዴራል ፖሊስ፣ የመከላከያ እና የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት ተቋማት በሥራቸው ልዩ ባህርይ ምክንያት የሰው ኃይል መረጃ ስላላቀረቡ የሌሎች መንግሥት ሠራተኞች በተሠራበት ምጣኔ የተቋማቱን የወጪ ግምት መሥራት አልተቻለም። ሆኖም ከተቋማቱ አመራሮች ጋር በተካሄደ ውይይት የየራሳቸውን ረቂቅ የደመወዝ ማሻሻያና የወጪ ግምት ሠርተው እንዲያቀርቡ ተደርጐ ለጥናቱ መነሻ እንዲሆን ተደርጓል። ሆኖም ከቀረቡ የወጪ ግምቶች መካከል አንዳንዶቹ በጣም ዝቅተኛ ሆኖ ስለተገኘ ለበጀት ግምት እንዲረዳ ከገንዘብ ሚኒስቴር ጋር በመነጋገር፦

1. የክልል ፓሊስ ተጨማሪ የደመወዝ ማስተካከያ ወጭ ግምት ብር 9,500,000,000 እንዲያዝ፣

2. የመከላከያ ሠራዊት ተጨማሪ የደመወዝ ማስተካከያ ወጭ ግምት ብር 6,000,000,000 እንዲያዝ፣

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት
6

3. የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደርና የፓሊስ ሠራዊት አባላት ብዛት ባይገለጽም ከተቋማቱ ጋር በመነጋገር አዘጋጅተው ያቀረቡት የወጪ ግምቶች እንዳለ እንዲወሰድ፣

የተደረገ ሲሆን፣ የሌሎች የደህንነት እና የጸጥታ አካላት የወጪ ግምት የሌሎች መንግሥት ሠራተኞች ወጪ ግምት በተሰላበት አግባብ ተዘጋጅቷል። ዝርዝሩ ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-9 ቀርቧል።

ሠንጠረዥ-9

የደመወዝ ማሻሻያው የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ

ተራ ቁጥር	የደመወዝ ማሻሻያ የተደረገላቸው አካላት	የሠራተኛ ብዛት	የሚያስፈልገው ተጨማሪ ወጪ	ምርመራ
1	የክልል ፓሊስ ሠራዊት	*1	9,500,000,000	
2	የመከላከያ ሠራዊት	*	6,000,000,000	
3	የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን	*	1,777,810,483	
4	ብሔራዊ መረጃና ደህንነት አካላት	5,803	198,315,698	
5	የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር	4,250	172,485,715	
6	ኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር	*	74,412,693	
7	አርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት	592	21,602,661	
	ድምር		17,744,627,250	

[1] የጸጥታና የደህንነት አካላት የተሟላ የሰው ኃይል መረጃ ስላልተላከ የሰው ኃይል ብዛት አልተሞላም፡፡፡

ክፍል ሦስት

የመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች

በዚህ ጥናት፡-

- ከአስራ ሁለት ብሔራዊ ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደር ሲቪል ሰርቪስ ቢሮዎች አማካይነት ተሰባስበው የቀረቡ የክልል፤ የዞን፤ የወረዳ፤ የከተማ አስተዳደር እና የከተማ ቀበሌ የመንግሥት ተሿሚዎች ወቅታዊ የደመወዝ መጠን መረጃ እና
- የፌዴራል መንግሥት ተቋማት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የደመወዝ መረጃዎች፣

ተፈትሸዋል፡፡

በአሁኑ ጊዜ ተቋማትን በበላይነት ከሚመሩ ተሿሚዎች መካከል የአብዛኞቹ ሚኒስትሮች ደመወዝ ብር 17,711 ሲሆን፣ የምክትሎቻቸው ደመወዝ ብር 16,388 ነው፡፡ የተለያዩ የመንግሥት ተቋማትን በዋና ዳይሬክተርነት እና በምክትል ዋና ዳይሬክተርነት የሚመሩ ተሿሚዎች ደመወዝ ደግሞ እንደአጻጻፋቸው ቅደም ተከተል ብር 15,070 እና ብር 14,041 ነው፡፡ ይህ የክፍያ መጠን አሁን ተጠንቶ ከቀረበው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ማሻሻያ ረቂቅ ጥናት ጋር ሲነጻጸር የተቋም ተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ በጣም ዝቅ እንዲል ያደርገዋል፡፡

ችግሩ የተቋም ተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ ጋር መበላለጥ ብቻ ሳይሆን እቻ ማእረግ ባላቸው ተሿሚዎች መካከልም ሰፊ የክፍያ ልዩነት እየተፈጠረ ነው፡፡ በዚህ ጥናት ይህን ችግር ለመቅረፍ ለኑሮ ውድነት መደጐሚያ ለመንግሥት ሠራተኞች ተሻሽሎ ከቀረበው የደመወዝ መጠን ጋር በዝርዝር ተገናዝቦ ከተጠና በኋላ፡-

1) የፌዴራል መንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮችን በሁለት ልዩ ምድቦች እና በአራት ምድቦች፣
2) የክልል መንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ደመወዝ በ12 ምድቦች፣

ተከፋፍሎ ለመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች እንዲሚከፈላቸው የደመወዝ መጠን ከ5% እስከ 36% የደመወዝ ማስተካከያ ተዘጋጅቷል፡፡ የደመወዝ ማሻሻያው የሚያስከትለው ወጪም ከዚህ ቀጥሎ ቀርቧል፡፡

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

1. የወጭ ግምት

1.1 የፌዴራል የወጪ ግምት

በዚህ ጥናት የ923 የፌዴራል መንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የተካተቱ ሲሆን፣ የመንግሥት ድርሻ 11% የጡረታ መዋጮን ጨምሮ በዓመት ብር **14,263,590** ተጨማሪ ወጪ እንደሚያስከትል ተሰልቷል፡፡

1.2 የክልሎች የወጪ ግምት

በአስራ ሁለት ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደሮች በየደረጃው ባሉ የአስተዳደር እርከኖች በማገልገል ላይ ላሉ ለ 55,100 ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች በዓመት ብር **1,200,484,278** ተጨማሪ ወጪ ይጠይቃሉ፡፡ የክልሎች ዓመታዊ ወጪ በጥቅልና የእያንዳንዱ ክልል/የከተማ መስተዳድር፣ በዞን፣ በወረዳ፣ የከተማ አስተዳደር ደረጃ ላላቸው ከተሞች እና የከተማ ቀበሌዎች ወጪ ግምት ከዚህ ቀጥሎ በሠንጠረዥ-10 ተመልክቷል፡፡

ሠንጠረዥ-10

የክልል፣ የዞን፣ የወረዳና የማዘጋጃ ቤት መንግሥታት ተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች የወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሦስት
1	ክልል	2,445	40,260,579
2	ዞን	5,586	95,584,767
3	ወረዳ	40,055	767,713,666
4	የማዘጋጃ ቤት	1,109	22,035,860
5	የከተማ ቀበሌ	5,905	155,922,497
	ድምር	55,100	1,081,517,368
	11% ጡረታ		118,966,910
	ጠቅላላ ድምር		1,200,484,278

ከዚህ በላይ በዝርዝር እንደተመለከተው በፌዴራል እና በክልል ለሚገኙ **56,023** ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች በዓመት ብር **1,214,747,868** ያህል ተጨማሪ ወጪ ሊያስከትል እንደሚችል ተገምቷል፡፡

የገንዘብ የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6 ሚኒስቴር

ክፍል አራት

ልዩ የደመወዝ ስኬል ያላቸው ተቋማት

በአሁኑ ጊዜ በሀገር አቀፍ ደረጃ ከሚሠራበት የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል ውጭ በፌዴራል ደረጃ 30,171 ያህል ሠራተኞች ያሏቸው 11 ልዩ የደመወዝ ስኬል የተፈቀደላቸው መሥሪያ ቤቶች አሉ፡፡ የተቋማቱ ነባር የደመወዝ ስኬሎች በገንዘብ ሚኒስቴር በኩል እንዲመጣ ተደርጐ ለእያንዳንዳቸው የደመወዝ ስኬል ማሻሻያ የተዘጋጀ ሲሆን፣ የደመወዝ ስኬሎቹ በዓመት ብር 615,089,182 ተጨማሪ ወጪ ሊያስከትሉ እንደሚችሉ ታውቋል፡፡

በዚህ ጥናት ብር 25,000 እና በላይ ለሆኑ ደመወዞች ማስተካከያ ስለማይሠራ በየደመወዝ ስኬሎቹ ብር 25,000 እና በላይ የሆኑ የመነሻ፣ የእርከን እና የጣሪያ ደመወዞች በነበሩበት የሚቀጥሉ ይሆናል፡፡

ክፍል አምስት

ማጠቃለያ እና ውሳኔ የሚሹ ጉዳዮች

1. ማጠቃለያ

በዚህ ጥናት ከብር 25,000 በላይ ለሆኑ ደመወዞች ማስተካከያ ስለማይሠራ በየደመወዝ ስኬሎቹ ከብር 25,000 በላይ የሆኑ የመነሻ፣ የእርከን እና የጣሪያ ደመወዞች በነበሩበት እንዲቀጥሉ ተደርገዋል፡፡

ለሲቪል ሠርቪስ ሠራተኞች፣ ለተሿሚዎች፣ ለልዩ የደመወዝ ስኬል ተጠቃሚዎች፣ ለጸጥታ እና ደህንነት የሚደረገው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ በመንግሥት ላይ የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ በሚከተለው ሠንጠረዥ-11 ቀርቧል፡፡

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት
6

ሠንጠረዥ-11

የደመወዝ ማሻሻያው የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ

ተራ ቁጥር	የደመወዝ ማሻሻያ የተደረገላቸው አካላት	የሠራተኛ ብዛት	የሚያስፈልገው ተጨማሪ ወጪ	ምርመራ
1	የሲቪል ሰርቪስ ሠራተኞች	2,304,078	71,864,903,714	
2	የክልል ፖሊስ ሠራዊት	*[2]	9,500,000,000	
3	የመከላከያ ሠራዊት	*	6,000,000,000	
4	የፌዴራል ፖሊስ ኮሚሽን	*	1,777,810,483	
5	ተሿሚዎች	56,023	1,214,747,868	
6	ልዩ ስኬል ተጠቃሚዎች	30,171	615,089,182	
7	ብሔራዊ መረጃ ደህንነት አገልግሎት	5,803	198,315,698	
8	የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር	4,250	172,485,715	
9	ኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር	*	74,412,693	
10	አርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት	592	21,602,661	
	ድምር	2,400,325	91,439,368,014	

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

[2] የጸጥታና የደህንነት አካላት የተሟላ የሰው ኃይል መረጃ ስላልተላከ የሰው ኃይል ብዛት አልተሞላም።

2. ውሳኔ የሚሹ ጉዳዮች

1. በክልሎች እና በከተማ አስተዳደሮች ለሚገኙ የመንግሥት ሠራተኞች ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ተጠንቶ የቀረበው የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት በምክር ቤቱ እንዲጸድቅ፣

2. የቀረበውን የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ማስተካከያ መጠን መሠረት በማድረግ ለልዩ የደመወዝ ስኬል ተጠቃሚዎች የሚዘጋጁ የደመወዝ ማስተካከያዎች ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን አማካይነት ለየተቋማቱ እንዲተላለፍና ከደመወዝ ስኬል ማጣጣም ጋር የሚታዩ ነገሮች ካሉ ማየት ይችል ዘንድ ለኮሚሽኑ ውክልና እንዲሰጥ፣

3. የተደረገው የደመወዝ ማስተካከያ ከፍተኛ ወጪ የሚያስከትል በመሆኑ በዚህ የበጀት ዓመት በየትኛውም ደረጃ ባሉ የመንግሥት ተቋማት ምንም ዓይነት የደመወዝ ስኬል ማሻሻያም ሆነ የጥቅማ-ጥቅም ጥያቄ የማይስተናገድ መሆኑ ውሳኔ እንዲሰጥ፣

4. በሚደረገው የኑሮ ውድነት ማካካሻ ከብር 25,000 በላይ የወር ደመወዝ እየተከፈላቸው ያሉ ሠራተኞችን፣ የመንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ይህ የኑሮ ውድነት መደጎሚያ ማሻሻያ የማያካትት መሆኑ ውሳኔ እንዲሰጥበት፣

5. አሁን ከተጀመረው የአገልግሎት አስተዳደር ሪፎርም ማሻሻያ ጋር ተያይዘው የሚተገበሩ የክፍያ ሥርዓቶች በሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን አማካይነት ተጠንተው እንዲቀርቡ፣

ይህ አስተያየት ለውሳኔ ቀርቧል።

ክፍል አንድ

I. የሠራተኛ ብዛት የደመወዝ ስርጭትን ከግምት ስለማስገባት

በመንግሥት ሠራተኞች የሰው ሀብት ስታቲስቲክስ መረጃ መሠረት በሰኔ ወር 2014 ዓ.ም መጨረሻ ሥራ ላይ ከነበሩ 2,304,078 የመንግሥት ሠራተኞች መካከል 1,104,476 (47.94%) ሠራተኞች ከብር 6,000 በታች ወርሀዊ ደመወዝ ተከፋይ ናቸው፡፡

ስለዚህ ከሚዘጋጀው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ከፍተኛውን የተጨማሪ ወጪ ድርሻ የሚወስደው እዚህ አካባቢ የሚገኙ የሥራ መደቦች ስለሆኑ፣ በደመወዝ ስኬል አዘገጃጀት ወቅት ልዩ ትኩረት የሚሻ አካባቢ ነው፡፡

1. ዝቅተኛ የመነሻ ደመወዝ የሚወሰንበት ሁኔታ

ለደመወዝ ስኬል ጥናት ዝቅተኛ መነሻ ደመወዝ መወሰን የደመወዝ ስኬል ጥናቱን ለማፋጠን ይጠቅማል፡፡ዝቅተኛ የመነሻ ደመወዝ ላይ ስምምነት ከተደረሰ የቀሩት የደመወዝ ደረጃዎች ከዝቅተኛው የደመወዝ መጠን በመነሳት እና በተለያዩ የሥራ ደረጃዎች ለወካይ የሥራ መደቦች ሊከፈል የሚገባውን ደመወዝ ታሳቢ በማድረግ ሊሰሉ ስለሚችሉ በበቂ ምክንያት ላይ የተመሰረተ መነሻ ደመወዝ ሥራውን ለማፋጠን ያግዛል፡፡

እነዚህ መነሻዎች ግን ዝቅተኛ መነሻ ደመወዝ (Minimum Wage) የአጠናን ሥርዓት የሚጠይቀውን ሁሉ ሊያሟሉ የሚችሉ አይደሉም፡፡ ዝቅተኛ የመነሻ ደመወዝ ምሥረታ የብዙ ባለሙያዎችን ተሳትፎና ጊዜ ስለሚጠይቅ ወደዚያ ዝርዝር ሥራ ውስጥ አልተገባም፡፡ ነገር ግን በዚህ ጥናት ውስጥ መንግስት ውሳኔ እንዲሰጥ ያስቻሉ የተለያዩ ለመነሻ ደመወዝ ትመና ያግዛሉ የተባሉ ምክንያቶች መሠረት ነው፡፡

ዝቅተኛ የመነሻ ደመወዝ አነስተኛ ውስብስብነት ላላቸው የሥራ መደቦች የሚሰጥ የክፍያ መጠን ነው፡፡ የደመወዝ ስኬል በውስብስብነታቸው እና በክብደታቸው መጠን ለተመዘኑ የሥራ መደቦች ሊከፈል የሚገባውን የደመወዝ መጠንና በሥራ መደቦች መካከል የሚኖረውን የክፍያ ልዩነት የሚያመለክት መሣሪያ ነው፡፡ አንድ የደመወዝ ስኬል የሚገነባው

ዝቅተኛ መነሻ ደመወዝን መሠረት በማድረግ ነው። ውስብስብነቱ እና ክብደቱ አነስተኛ ለሆነ የሥራ መደብ ሊከፈል የሚገባው የመነሻ ደመወዝ ከደመወዝ ስኬሉ ጋር ተዛምዶ ተገቢ መልስ ማግኘት አለበት።

አነስተኛ የመነሻ ደመወዝ ሠራተኞችን ሊያስኖር የሚችል ዝቅተኛ መነሻ ደመወዝ (Living Wage) መሆን አለበት። መንግስት አነስተኛውን የመንግስት ሠራተኛውን ሊያስኖር የሚችል ዝቅተኛ የመነሻ ደመወዝን ለመወሰን በዋናነት የሀገር ኢኮኖሚ ዕድገትና ምርታማነት፣ የሠራተኛው ወርሃዊ ፍጆታና የሚያስፈልገው የካሎሪ መጠን በወሳኝነት ወስዷል።

በአማካይ አምስት የቤተሰብ አባላትን ለሚያስተዳድር ሠራተኛ የሚያስፈልገውን ወርሃዊ የቤተሰብ ፍጆታን ለመሸፈን በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ የሚካሄደውን የቤተሰብ ፍጆታና ወጪ ጥናት "House Hold Consumption and Expenditure Survey" በግብአትነት በመጠቀም መንግስት ይህንን የመነሻ ደመወዝ ሲያስቀምጥ፡-

2. የድህነት ገጽታዎች

ድህነት ሁለት ገጽታዎች አሉት። የመጀመሪያው አንድ ሠራተኛ በሚያገኘው ገቢ መሠረታዊ ፍላጎቱን ለማሟላት የሚያስፈልገውን የወጪ ዕጥረት የሚያመለክት ነው። ሁለተኛው ደግሞ ሠራተኛው መሠረታዊና ኢኮኖሚያዊ መሠረተ ልማቶች አቅርቦት ማነስ ጋር የተቆራኘ ነው።

3. ከመሠረታዊ የወጪ ፍላጎት አለመሟላት ጋር የተዛመደ የድህነት ገፅታ

የኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት ከ1988 ዓ.ም ጀምሮ የቤተሰብ ገቢ ፍጆታ ወጪ መረጃ በማሰባሰብ በየአምስት ዓመቱ ጥናት ያካሂዳል። መሠረታዊ የፍጆታ ወጪ ከገቢ በተሻለ ሁኔታ የኑሮ ድህነትን ያመለክታል። ፍጆታ ቤተሰቦች መሠረታዊ ፍላጎታቸውን የማሟላት አቅም እና የኑሮ ድህነት ደረጃን ያንጸባርቃል። በዚህ ምክንያት የፍጆታ ወጪ ከገቢ በተሻለ ሁኔታ የኑሮ ድህነት አመልካች ሆኖ ይወሰዳል። ለቤተሰብ አባላት የሚያስፈልገው ፍጆታ እንደቤተሰብ አባሉ ፆታ፣ ዕድሜ፣ የሥራ ዓይነት፣ የሰውነት አቋም ይለያያል። አንድ አዋቂ ጤናማ ህይወት ለመምራት የሚያስፈልገው የካሎሪ ምጣኔ ለእያንዳንዱ የቤተሰብ አባል

በመመርኮዝ ትክክለኛ የቤተሰብ ፍጆታ ወጪን በተመጣጣኝ የአዋቂ ዕድሜ ደረጃ ላይ ለሚገኙ የቤተሰብ አባላት በማካፈል ይሆናል፡፡

እነዚህ ከተመጣጣኝ የአዋቂ ዕድሜ ደረጃ ላይ የሚገኙት ከተለያዩ የዕድሜ ክልልና ከአዋቂ የጾታ አባላት መለየት ይኖርባቸዋል፡፡ ሌላው የቤተሰብ የነፍስ ወከፍ ፍጆታ በሚስተካከልበት ወቅት በተወሰኑ ጊዜያት፣ በቦታና በየወቅቱ የሚከሰቱ የፍጆታ የዋጋ ልዩነቶችን ከግንዛቤ መግባት ይገባቸዋል፡፡

4. አጠቃላይ የድህነት ሁኔታ መለኪያ

የድህነት ሁኔታ መለኪያ ምግብ እና ምግብ ነክ ያልሆኑ የፍጆታ ወጪዎችን አጠቃሎ የያዘ የኑሮ ውድነት ሁኔታን የሚያመለክት አጠቃላይ የድህነት ሁኔታ መለኪያ ነው፡፡ ይህን የድህነት መስመር (Poverty Line) ለመገመት ሥራ ላይ የሚውል ዘዴ የመሠረታዊ ፍላጎቶችን ወጪ ለመሸፈን የሚያስፈልገውን ዝቅተኛ የወጪ መጠን (Minimum Expenditure) መሠረት ያደረገ ነው፡፡ አጠቃላይ የድህነት ሁኔታ መለኪያ ዘዴ በጊዜ፣ በቦታና በተለያዩ የማህበረሰብ ክፍሎች የተለዋዋጭነት ባህርይ ስለሚያሳይ ከሌሎች አማራጭ የድህነት ሁኔታ መለኪያ ዘዴዎች በላይ በሰፊው ጥቅም ላይ ይውላል፡፡

የምግብ ድህነት መስመር የሚሰላው በጣም ዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ የሚመራው የህብረተሰብ ክፍል በመሠረታዊነት የሚመገባቸውን የምግብ ዓይነቶች ስብስብ የያዘ ሌማት (Food Basket) በመምረጥ ነው፡፡ በዓለም አቀፍ ደረጃ አንድ ሰው ጤናማ ህይወት ለመምራት በቀን 2100 ኪሎ ካሎሪ ማሟላት እንዳለበት ይጠበቃል፡፡ ይህን 2100 ኪሎ ካሎሪ ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ለማሟላት የሚያስፈልገው አነስተኛ የነፍስ ወከፍ ወጪ መጠን የድህነት መስመር ወይም ድንበር ይባላል፡፡ ይህም የምግብ የድህነት መስመር በመባል ይታወቃል፡፡

የምግብ የድህነት መስመር በዚህ መልኩ ከተሰላ በኋላ ይህ የነፍስ ወከፍ የምግብ ወጪ ምጣኔ ከጠቅላላ የፍጆታ ወጪ የሚኖረውን ድርሻ በማስላት የምግብ የድህነት መስመር ለዚህ ምጣኔ ሲካፈል አጠቃላይ የድህነት መስመርን ወይም ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ በአንድ ላይ ይሰጣል፡፡

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ከማዕከላዊ ስታቲስቲክስ አገልግሎት በተገኘ መረጃ መሠረት በሀገራችን እነዚህን የድህነት አመልካቾች ለማስላት መሠረት የተደረገው የድህነት መስመር ምጣኔ ብር 1,075 ሲሆን፣ ይህም በ1988 የነበረው የሸማቾች ዋጋ ነው።

ሠንጠረዥ- 1

ለዝቅተኛ ደመወዝ መነሻነት ጥቅም ላይ የዋሉ (ታህሳስ 2015 ዓ.ም) የድህነትድንበር ምጣኔዎች

ተራ ቁ	የድህነት ድንበር	ኪ.ሎ ካሎሪ	የድህነት ድንበር ማስጠበቂያ ወርሀዊ ወጪ ግምት (ብር)		
			የምግብ ወጪ	ምግብ ያልሆኑ ወጪ	አጠቃላይ የድህነት ድንበር
1	መሪር የድህነት ድንበር (Extreme Poverty Line)	1,650	2,866	1,894	4,760
2	መደበኛ የድህነት ድንበር (Standard Poverty Line)	2,200	3,824	3,488	7,312
3	ልዝብ የድህነት ድንበር (Moderate Poverty Line)	2,750	5,077	5,479	10,556

ይህ የድህነት መስመር የተወሰደው ከ1988 ኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት የቤተሰብ ፍጆታና ወጪ የትንተና ጥናት መሠረት በማድረግ ነው ። መሠረቱም በዓለም አቀፍ ደረጃ ለአንድ አዋቂ በቀን የሚያስፈልገውን 2,100 ኪ.ሎ ካሎሪ ኃይል ለማሟላት የሚያስፈልገውን ወጪና አስፈላጊ ምግብና ምግብ ነክ ያልሆኑ ሸቀጦችንና አገልግሎቶችን ለማሟላት የሚያስፈልገውን የወጪ መጠን ያመለክታል።

5. ዕለታዊ የካሎሪ ፍላጎት እና ወርሃዊ የፍጆታ መጠን

በ2008 በኢትዮጵያ ስታቲስቲክስ አገልግሎት በተካሄደ የ"Family Budget Survey" ጥናት በተሰበሰበ መረጃ መሠረት በኢትዮጵያ በእያንዳንዱ ክልልና በአገር አቀፍ ደረጃ አንድ የቤተሰብ

የገንዘብ ... ማ.ነ.ስ.ቢ.

አስተዳዳሪ አምስት ያህል አባላት እንደሚኖሩት ተገምቷል፡፡ አምስት የቤተሰብ አባላት የሚያስተዳድር ሠራተኛ ለሚያስፈልገው ዕለታዊ የኃይል ፍላጎት መጠን ወይም ካሎሪ የሚያስፈልገው ወርሃዊ የፍጆታ ወጪ መጠን በመሪር የድህነት መስመር ፣ በመደበኛ የድህንነት መስመር እና በመካከለኛ የድህነት መስመር የደህንነት ወለል መለኪያዎች ምን መሆን እንዳለበት ያመለክታል፡፡ ለአንድ ሰው በቀን የሚያስፈልገው የኃይል ካሎሪ መጠን እንደተሰማራበት የሥራ ዓይነት፣ እንደ ዕድሜ ክልሉ ወይም ፆታው የሚለያይ መሆኑ ግልጽ ነው፡፡

አምስት የቤተሰብ አባላት ያሉት ሠራተኛ ሁለት ዓይነት ወጪዎች ይኖሩበታል፡፡ አንዱ የምግብ ወጪ ሲሆን፣ ሁለተኛው ምግብ ነክ ያልሆኑ ወጪዎች ናቸው፡፡ በታህሳስ 2008 ዓ.ም በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ አገልግሎት የተሰበሰበውን የቤተሰብ ፍጆታና ወጪ ጥናት ወደ ታህሳስ 2015 ዓ.ም በመቀየር አምስት የቤተሰብ አባላት ያሉት አንድ አዋቂ ሰው (Adult) ለመኖር በቀን የሚያስፈልገው፡-

1) ለምግብ 1,650 ኪሎ ካሎሪ ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ማሟላት አነስተኛው የነፍስ ወከፍ ወጪ መጠን የመሪር የድህነት ድንበር አመላካች ሲሆን፡ ወጪውም ብር 2,866 ተገምቷል፡፡ የዓለም አቀፉ ግን 2,100 ኪሎ ካሎሪ ማግኘት እንዳለበት ያመለክታል፡፡
2) ምግብ ነክ ያልሆኑና ለኑሮ መሠረታዊ የሆኑ አገልግሎቶች (የቤት ኪራይ፣ ትራንስፖርት፣ ልብስ፣ ለህክምና ፣ ውሃ፣ መብራት ...) ብር 1,894 ተገምቷል፡፡
3) ለዚህ የወጪ ድምር የሚያስፈልገው የተጣራ ደመወዝ ብር 4,760 ሲሆን ጡረታና ታክስ ያካተተ ጠቅላላ ደመወዝ ብር 6,170 መሆን እንዳለበት ያመላክታል፡፡

II. የኢትዮጵያ የመንግስት ሠራተኞች ብዛትና ምጣኔ ስርጭት፡-

1. 1,104,478 (ከጠቅላላው 47.94 ፐርሰንት) የሚሆነው የመንግስት ሠራተኛ ከመሪር የድህነት ድንበር በታች የሚኖር ነው፡፡ የሚያገኘው የወር ደመወዝ ከብር 6,170 በታች ነው፡፡

የገንዘብ የሪሶርስ አስተዳደር አገልግሎት 6 ሚኒስቴር

2. በመደበኛ የድህነት ድንበር ለአንድ ሰው በቀን 2,200 ኪ.ሎ ካሎሪ ኃይል ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ማሟላት ይጠበቅበታል። ለዚህ እንደቤተሰብ የሚያስፈልገው ወጪም ወደ ብር 3,824 እንደሚሆን ይገመታል። ምግብ ነክ ላልሆኑና ለኑሮ መሠረታዊ የሆኑ አገልግሎቶች ብር 3,488 እንደሚያስፈልግ ይታሰባል። ለዚህም ወጪ የተጣራ ብር 7,312 የሚያስፈልግ ሲሆን ጡረታና ታክስ ሲጨመር ጠቅላላ ደመወዝ ብር 10,500 መሆን እንዳለበት ያመለክታል።

3. በልዝብ የድህነት ድንበር ለአንድ ሰው በቀን 2,750 ኪ.ሎ ካሎሪ ኃይል ሊሰጥ የሚችል የምግብ ሌማት ማሟላት ይጠበቅበታል። ለዚህ እንደቤተሰብ ለምግብ የሚያስፈልገው ወጪውም ወደ ብር 5,077 እንደሚሆን ይገመታል። ምግብ ነክ ያልሆኑና ለኑሮ መሠረታዊ የሆኑ አገልግሎቶች ብር 5,479 እንደሚያስፈልግ ይገመታል። ለዚህም ወጪ የተጣራ ደመወዝ ብር 10,556 የሚያስፈልግ ሲሆን ጡረታና ታክስ ያካተተ ጠቅላላ ደመወዝ ብር 15,600 መሆን እንዳለበት ያመለክታል።

1. በአንጻራዊ የኑሮ ድህነት መስመር (Relative Poverty line) የሚባለው እና በወር ከብር 15,000 የወር ደመወዝ በላይ የሚያገኘው የመንግስት ሠራተኛ ቁጥር 33,238 ብቻ ናቸው። ከአጠቃላይ ሠራተኛው ደግሞ ከ1.45% አይበልጡም። ከድህነት ድንበር ስርጭት አንጻር የመንግሥት ሠራተኞች ምድብና ብዛት ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-2 ላይ ተመልክቷል።

ሠንጠረዥ-2

የድህነት ድንበር የሠራተኞች ምድብና ብዛት

የድህነት ድንበር ምድብ	የተወሰደው የምድብ ደመወዝ	የሠራተኛው ብዛት	የሠራተኛው ምጣኔ በ%
የመሪር የድህነት ድንበር	ከብር 6,000 በታች	1,104,476	47.94
የመደበኛ የድህነት ድንበር	ከብር 6,000 - 9,999	946,306	41.07
የልዝብ የድህነት ድንበር	ከብር 10,000 በላይ	253,297	10.99
	ድምር	2,304,079	100%

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

- ✓ ከሠንጠረዡ እንደሚታየው ከአጠቃላይ የመንግሥት ሠራተኛው ግማሽ ያህሉ ከመሪር የድህነት ድንበር በታች ደመወዝ ተከፋይና አሳሳቢ የኑሮ ውድነት ጫና ስር መውደቁን ያመላክታል፡፡ የችግሩን አሳሳቢነት ከግምት ውስጥ በማስገባት የሚዘጋጀው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት እነዚህ ዝቅተኛ ደመወዝ ተከፋይ ሠራተኞችን ተጠቃሚ የሚያደርግ እንዲሆን በተሰጠው አቅጣጫ መሠረት ከሦስቱ የድህነት ድንበር ማስጠበቂያ የወጪ መጠኖች መካከል ዝቅተኛ የሆነውን የመሪር የድህነት ድንበር መለኪያ ብር 4,760 ለዝቅተኛው ደረጃ I በመነሻ ደመወዝነት በመውሰድ ከዚህ በታች የተመለከተው የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ተዘጋጅቶ ቀርቧል፡፡

III የደመወዝ ስኬል

ይህ የደመወዝ ስኬል በመሪር የድህነት ድንበር ምጣኔ አምስት የቤተሰብ አባላት ያሉት ሠራተኛ ለምግብ እና ምግብ ነክ ላልሆኑ ወጪዎች መሸፈኛ በወር የተጣራ ብር 4760 ያስፈልገዋል፡፡ ይህን ወጪ ለመሸፈን ደግሞ ጠቅላላ ወርሀዊ ገቢው ከብር 6000 ያላነሰ መሆን ይኖርበታል፡፡

የደመወዝ ማሻሻያው አወቃቀርና ይዘት ዘርዘር ተደርጐ ሲታይ፡-

1) ሙሉ የእርስ በርስ ትስስር ያለው (Integrated)፣

2) 22 ደረጃዎች እና እያንዳንዱ ደረጃ ደግሞ የመነሻ 9 የዕርከንና የጣሪያ ደመወዞች ያሉት፣

3) ዝቅትኛው ደረጃ I ብር 4,760 መነሻ እና ብር 6,709 መድረሻ (ጣሪያ) ደመወዞች ያሉት ፣

4) የመጨረሻው ደረጃ XXII ደግሞ ብር 21,491 የመነሻ እና ብር 27,977 የመድረሻ ደመወዞች የያዘ፣

5) በሁሉም ደረጃዎች አሁን ከሚሰራበት የመንግስት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል የተሻሉ የመነሻ እና የመድረሻ ደመወዞች ያሉት፣

6) ዝቅተኛው ደረጃ I የመነሻ ደመወዝ በመንግስት መሥሪያ ቤቶች አሁን በሥራ ላይ ካለው ብር 1,100 የመነሻ ደመወዝ በብር 3,660 ወይም 332.73% ብልጫ ያለው፣

7) ከፍተኛው ደረጃ XXII የመነሻ ደመወዝ ደግሞ በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚገኙ የፕሮፌሰር የሥራ መደብ ካረፈበት የመነሻ ደመወዝ ብር 20,468 በብር 1,023 ብልጫ ያለው ወይም በ5% ከፍ ያለ፣

ሆኖ ተዘጋጅቷል። የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የደመወዝ ማሻሻያ ከዚህ ቀጥሎ ሠንጠረዥ-3 ሆኖ ቀርቧል።

የገንዘብ
የፌዴራል
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-3
የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	የእርከን ደመወዝ										ጣሪያ
	መነሻ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I	4760	4929	5104	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709
II	4929	5104	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940
III	5104	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940	7180
IV	5283	5467	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940	7180	7424
V	5659	5855	6058	6269	6485	6709	6940	7180	7424	7676	7934
VI	6058	6269	6485	6709	6940	7180	7424	7676	7934	8199	8474
VII	6485	6709	6940	7180	7424	7676	7934	8199	8474	8758	9047
VIII	6940	7180	7424	7676	7934	8199	8474	8758	9047	9341	9645
IX	7424	7676	7934	8199	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272
X	7934	8199	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934
XI	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634
XII	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634	12001	12379
XIII	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634	12001	12379	12765	13163
XIV	10600	10934	11279	11634	12001	12379	12765	13163	13574	13995	14429
XV	11634	12001	12379	12765	13163	13574	13998	14432	14879	15340	15802
XVI	12765	13163	13574	13998	14432	14879	15340	15802	16267	16738	17220
XVII	13998	14432	14879	15340	15802	16267	16738	17220	17716	18226	18751
XVIII	15340	15802	16267	16738	17220	17716	18226	18751	19291	19820	20363
XIX	16738	17220	17716	18226	18751	19291	19820	20363	20921	21491	22072
XX	18226	18751	19291	19820	20363	20921	21491	22072	22652	23232	23813
XXI	19820	20363	20921	21491	22072	22652	23232	23813	24397	24982	25567
XXII	21491	22072	22652	23232	23813	24397	24982	25567	25622	26288	26959

IV. የወጪ ግምት

በዚህ የደመወዝ ጥናት የተዘጋጀው የደመወዝ ስኬል በሥራ ላይ ያለው የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል 22 የሥራ ደረጃዎችን ብዛት እንዳለ በመውሰድ የተዘጋጀ ነው። የደመወዝ ስኬሉ የተጨማሪ ወጪ ግምት ደግሞ በሰኔ ወር 2015 የበጀት ዓመት መጨረሻ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤቶች፣ የከተማ አስተዳደሮች እና የክልል መንግሥታት ለሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን የላኩትን የመንግሥት ሠራተኞችን ብዛት ከደረጃ I እስከ ደረጃ XXII በመከፋፈል የተሰበሰበውን ስታቲስቲካዊ መረጃ ከነባርና አዲስ የደመወዝ ስኬል እቻ ደረጃዎች በማቀናነስ ተሰልቶ ቀርቧል።

በጥናቱ በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ሁሉ እየተገለገሉበት ያለውን XXII የሥራ ደረጃዎች፣ የመነሻ፣ የእርከን እና የጣሪያ ደመወዞች ያሉት የደመወዝ ስኬል አወቃቀርን መሠረት በማድረግ የተዘጋጀ ስለሆነ ተግባራዊ ሲሆን፣ በሥራ መደቦች ላይ የሚያስከትለው ምንም ዓይነት የደረጃ ለውጥ አይኖርም።

ሠንጠረዥ-4
የበጀት ድልድልና አማካይ ጭማሪ በድህነት ድንበር ምድብ

የድህነት ድንበር ምድብ	የሠራተኛ ብዛት	ምጣኔ	መነሻ ብር			
			4,760			
			ተጨማሪ በጀት	%	አማካይ በዓመት	አማካይ የወር
መሪር ድህነት	1,104,476	47.94	39,837,124,130	55.43%	36,069	3,006
መደበኛ ድህነት	946,306	41.07	27,116,661,298	37.73%	28,655	2,388
ልዝብ ድህነት	253,297	10.99	4,911,118,286	6.83%	19,389	1616
ድምር	2,304,078		71,864,903,714			

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

1. የፌዴራል የወጪ ግምት

በፌዴራል መንግሥት በሰኔ ወር 2015 ዓ.ም የነበሩ 228,257 ሠራተኞች የመንግሥት ድርሻ 11% የጡረታ መዋጮን ጨምሮ በዓመት ብር 7,910,270,586 ተጨማሪ ወጪ ያስከትላል።

2. የክልሎች የወጪ ግምት

በአስራ ሁለት ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደሮች ለ2,075,821 ሠራተኞች በዓመት ብር 63,954,633,128 ተጨማሪ ወጪ የሚጠይቅ ሲሆን፣ የእያንዳንዱ ክልል/የከተማ መስተዳድር ወጪ ግምት ከዚህ ቀጥሎ በሠንጠረዥ-5 ላይ ተመልክቷል።

ሠንጠረዥ-5
የክልል መንግሥታት ሠራተኞች የወጪ ግምት

ተራ ቁጥር	ክልል	የሠራተኛ ብዛት	ዓመታዊ ወጪ
1	ትግራይ	117,613	3,302,118,241
2	አፋር	41095	1,763,692,112
3	አማራ	420,053	12,698,287,151
4	ኦሮሚያ	627,269	17,583,651,047
5	ኢትዮ-ሱማሊ	138,222	4,591,836,634
6	ቤንሻንጉል-ጉሙዝ	36,724	1,189,185,411
7	ደቡብ ኢትዮጵያ ክልል	169,617	5,529,103,787
8	ጋምቤላ	29,854	1,021,576,959
9	ሐረሪ	16,269	566,126,710
10	ሲዳማ	100,879	3,281,697,139
11	ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ	76,092	2,488,688,459
12	ማዕከላዊ ኢትዮጵያ	126,304	4,080,817,693
13	አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር	165,603	5,520,048,465
14	ድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር	10,227	337,803,319
15	ፌዴራል	228,257	7,910,270,586
	ጠቅላላ	2,304,078	71,864,903,714

የገንዘብ
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

በአጠቃላይ የደመወዝ ስኬሉ በፌዴራልና በክልል ደረጃ በሰኔ ወር 2015 ዓ.ም መጨረሻ ለሚገኙ ለ 2,304,078 በዓመት ብር 71,864,903,714 ተጨማሪ ወጪ የሚያስከትል ይሆናል፡፡ ይህ የወጪ ስርጭት በደመወዝ ምድብ ተከፋፍሎ ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-6 ላይ ተመልክቷል፡፡

ሠንጠረዥ-6
የደመወዝ ስኬል መሸጋገሪያ ልዩነት

ደረጃ	ነባር ደመወዝ	አዲስ ደመወዝ	የጭማሪ ልዩነት በመጠን	የጭማሪ ልዩነት በመቶኛ
I	1100	4760	3660	332.73
II	1338	4929	3591	268.39
III	1624	5104	3480	214.29
IV	1958	5283	3325	169.82
V	2344	5659	3315	141.42
VI	2799	6058	3259	116.43
VII	3333	6485	3152	94.57
VIII	3934	6940	3006	76.41
IX	4609	7424	2815	61.08
X	5358	7934	2576	48.08
XI	6197	8474	2277	36.74
XII	7071	9047	1976	27.95
XIII	8017	9645	1628	20.31
XIV	9056	10600	1544	17.05
XV	10150	11634	1484	14.62
XVI	11305	12765	1460	12.91
XVII	12579	13998	1419	11.28
XVIII	13926	15340	1414	10.15
XIX	15396	16738	1342	8.72
XX	16979	18226	1247	7.34
XXI	18671	19820	1149	6.15
XXII	20468	21491	1023	5.00

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ሠንጠረዥ-7

የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል መሸጋገሪያ ሠንጠረዥ

ደረጃ	መግለጫ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	ጣሪያ
	ነባር ደመወዝ	4760	4760	4760	4760	4760	4760	4760	4760	4760	4760	4760
I	አዲስ ደመወዝ	**1100**	**1174**	**1253**	**1338**	**1428**	**1523**	**1624**	**1731**	**1843**	**1958**	**2079**
	ልዩነት በመጠን	3660	3586	3507	3422	3332	3237	3136	3029	2917	2802	2681
	ልዩነት በ%	332.73	305.45	279.89	255.75	233.33	212.54	193.10	174.99	158.27	143.11	128.96
	ነባር ደመወዝ	4929	4929	4929	4929	4929	4929	4929	4929	4929	4929	4929
II	አዲስ ደመወዝ	**1338**	**1428**	**1523**	**1624**	**1731**	**1843**	**1958**	**2079**	**2208**	**2344**	**2487**
	ልዩነት በመጠን	3591	3501	3406	3305	3198	3086	2971	2850	2721	2585	2442
	ልዩነት በ%	268.39	245.17	223.64	203.51	184.75	167.44	151.74	137.09	123.23	110.28	98.19
	ነባር ደመወዝ	5104	5104	5104	5104	5104	5104	5104	5104	5104	5104	5104
III	አዲስ ደመወዝ	**1624**	**1731**	**1843**	**1958**	**2079**	**2208**	**2344**	**2487**	**2638**	**2799**	**2969**
	ልዩነት በመጠን	3480	3373	3261	3146	3025	2896	2760	2617	2466	2305	2135
	ልዩነት በ%	214.29	194.86	176.94	160.67	145.50	131.16	117.75	105.23	93.48	82.35	71.91
	ነባር ደመወዝ	5283	5283	5283	5283	5283	5283	5283	5283	5283	5283	5283
IV	አዲስ ደመወዝ	**1958**	**2079**	**2208**	**2344**	**2487**	**2638**	**2799**	**2969**	**3150**	**3333**	**3526**
	ልዩነት በመጠን	3325	3204	3075	2939	2796	2645	2484	2314	2133	1950	1757
	ልዩነት በ%	169.82	154.11	139.27	125.38	112.42	100.27	88.75	77.94	67.71	58.51	49.83
	ነባር ደመወዝ	5659	5659	5659	5659	5659	5659	5659	5659	5659	5659	5659
V	አዲስ ደመወዝ	**2344**	**2487**	**2638**	**2799**	**2969**	**3150**	**3333**	**3526**	**3729**	**3934**	**4150**
	ልዩነት በመጠን	3315	3172	3021	2860	2690	2509	2326	2133	1930	1725	1509
	ልዩነት በ%	141.42	127.54	114.52	102.18	90.60	79.65	69.79	60.49	51.76	43.85	36.36

	ነባር ደመወዝ	6058	6058	6058	6058	6058	6058	6058	6058	6058	6058	6058
VI	አዲስ ደመወዝ	**2799**	**2969**	**3150**	**3333**	**3526**	**3729**	**3934**	**4150**	**4379**	**4609**	**4851**
	ልዩነት በመጠን	3259	3089	2908	2725	2532	2329	2124	1908	1679	1449	1207
	ልዩነት በ%	116.43	104.04	92.32	81.76	71.81	62.46	53.99	45.98	38.34	31.44	24.88
	ነባር ደመወዝ	6485	6485	6485	6485	6485	6485	6485	6485	6485	6485	6709
VII	አዲስ ደመወዝ	**3333**	**3526**	**3729**	**3934**	**4150**	**4379**	**4609**	**4851**	**5098**	**5358**	**5626**
	ልዩነት በመጠን	3152	2959	2756	2551	2335	2106	1876	1634	1387	1127	1083
	ልዩነት በ%	94.57	83.92	73.91	64.84	56.27	48.09	40.70	33.68	27.21	21.03	19.25
	ነባር ደመወዝ	6940	6940	6940	6940	6940	6940	6940	6940	6940	7424	7676
VIII	አዲስ ደመወዝ	**3934**	**4150**	**4379**	**4609**	**4851**	**5098**	**5358**	**5626**	**5907**	**6193**	**6481**
	ልዩነት በመጠን	3006	2790	2561	2331	2089	1842	1582	1314	1033	1231	1195
	ልዩነት በ%	76.41	67.23	58.48	50.57	43.06	36.13	29.53	23.36	17.49	19.88	18.44
	ነባር ደመወዝ	7424	7424	7424	7424	7424	7424	7424	7676	7934	8199	8474
IX	አዲስ ደመወዝ	**4609**	**4851**	**5098**	**5358**	**5626**	**5907**	**6193**	**6481**	**6773**	**7071**	**7377**
	ልዩነት በመጠን	2815	2573	2326	2066	1798	1517	1231	1195	1161	1128	1097
	ልዩነት በ%	61.08	53.04	45.63	38.56	31.96	25.68	19.88	18.44	17.14	15.95	14.87
	ነባር ደመወዝ	7934	7934	7934	7934	7934	7934	8474	8758	9047	9341	9645
X	አዲስ ደመወዝ	**5358**	**5626**	**5907**	**6193**	**6481**	**6773**	**7071**	**7377**	**7690**	**8017**	**8354**
	ልዩነት በመጠን	2576	2308	2027	1741	1453	1161	1403	1381	1357	1324	1291
	ልዩነት በ%	48.08	41.02	34.32	28.11	22.42	17.14	19.84	18.72	17.65	16.51	15.45
	ነባር ደመወዝ	8474	8474	8474	8474	8758	9047	9341	9645	9953	10272	10600
XI	አዲስ ደመወዝ	**6193**	**6481**	**6773**	**7071**	**7377**	**7690**	**8017**	**8354**	**8705**	**9056**	**9420**

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

	ልዩነት በመጠን	2281	1993	1701	1403	1381	1357	1324	1291	1248	1216	1180
	ልዩነት በ%	36.83	30.75	25.11	19.84	18.72	17.65	16.51	15.45	14.34	13.43	12.53
	ነባር ደመወዝ	9047	9047	9047	9341	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634
XII	አዲስ ደመወዝ	**7071**	**7377**	**7690**	**8017**	**8354**	**8705**	**9056**	**9420**	**9785**	**10150**	**10521**
	ልዩነት በመጠን	1976	1670	1357	1324	1291	1248	1216	1180	1149	1129	1113
	ልዩነት በ%	27.95	22.64	17.65	16.51	15.45	14.34	13.43	12.53	11.74	11.12	10.58
	ነባር ደመወዝ	9645	9645	9953	10272	10600	10934	11279	11634	12001	12379	12765
XIII	አዲስ ደመወዝ	**8017**	**8354**	**8705**	**9056**	**9420**	**9785**	**10150**	**10521**	**10906**	**11305**	**11719**
	ልዩነት በመጠን	1628	1291	1248	1216	1180	1149	1129	1113	1095	1074	1046
	ልዩነት በ%	20.31	15.45	14.34	13.43	12.53	11.74	11.12	10.58	10.04	9.50	8.93
	ነባር ደመወዝ	10600	10600	10934	11279	11634	12001	12379	12765	13163	13998	14432
XIV	አዲስ ደመወዝ	**9056**	**9420**	**9785**	**10150**	**10521**	**10906**	**11305**	**11719**	**12148**	**12579**	**13013**
	ልዩነት በመጠን	1544	1180	1149	1129	1113	1095	1074	1046	1015	1419	1419
	ልዩነት በ%	17.05	12.53	11.74	11.12	10.58	10.04	9.50	8.93	8.36	11.28	10.90
	ነባር ደመወዝ	11634	11634	12001	12379	12765	13163	13998	14432	14879	15340	15802
XV	አዲስ ደመወዝ	**10150**	**10521**	**10906**	**11305**	**11719**	**12148**	**12579**	**13013**	**13462**	**13926**	**14400**
	ልዩነት በመጠን	1484	1113	1095	1074	1046	1015	1419	1419	1417	1414	1402
	ልዩነት በ%	14.62	10.58	10.04	9.50	8.93	8.36	11.28	10.90	10.53	10.15	9.74
	ነባር ደመወዝ	12765	12765	13163	13998	14432	14879	15340	15802	16267	16738	16738
XVI	አዲስ ደመወዝ	**11305**	**11719**	**12148**	**12579**	**13013**	**13462**	**13926**	**14400**	**14890**	**15396**	**15912**
	ልዩነት በመጠን	1460	1046	1015	1419	1419	1417	1414	1402	1377	1342	826
	ልዩነት በ%	12.91	8.93	8.36	11.28	10.90	10.53	10.15	9.74	9.25	8.72	5.19
	ነባር ደመወዝ	13998	14432	14879	15340	15802	16267	16738	17220	17716	18226	18751

የገንዘብ
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

XVII	አዲስ ደመወዝ	12579	13013	13462	13926	14400	14890	15396	15912	16437	16979	17531
	ልዩነት በመጠን	1419	1419	1417	1414	1402	1377	1342	1308	1279	1247	1220
	ልዩነት በ%	11.28	10.90	10.53	10.15	9.74	9.25	8.72	8.22	7.78	7.34	6.96
	ነባር ደመወዝ	15340	15802	16267	16738	17220	17716	18226	18751	19291	19820	20363
XVIII	አዲስ ደመወዝ	13926	14400	14890	15396	15912	16437	16979	17531	18092	18671	19252
	ልዩነት በመጠን	1414	1402	1377	1342	1308	1279	1247	1220	1199	1149	1111
	ልዩነት በ%	10.15	9.74	9.25	8.72	8.22	7.78	7.34	6.96	6.63	6.15	5.77
	ነባር ደመወዝ	16738	17220	17716	18226	18751	19291	19820	20363	20921	21492	22072
XIX	አዲስ ደመወዝ	15396	15912	16437	16979	17531	18092	18671	19252	19850	20468	21092
	ልዩነት በመጠን	1342	1308	1279	1247	1220	1199	1149	1111	1071	1024	980
	ልዩነት በ%	8.72	8.22	7.78	7.34	6.96	6.63	6.15	5.77	5.40	5.00	4.65
	ነባር ደመወዝ	18226	18751	19291	19820	20363	20921	21492	22072	22652	23232	23937
XX	አዲስ ደመወዝ	16979	17531	18092	18671	19252	19850	20468	21092	21725	22361	23005
	ልዩነት በመጠን	1247	1220	1199	1149	1111	1071	1024	980	927	871	932
	ልዩነት በ%	7.34	6.96	6.63	6.15	5.77	5.40	5.00	4.65	4.27	3.90	4.05
	ነባር ደመወዝ	19820	20363	20921	21492	22072	22652	23232	23937	24397	24982	25567
XXI	አዲስ ደመወዝ	18671	19252	19850	20468	21092	21725	22361	23005	23654	24305	24961
	ልዩነት በመጠን	1149	1111	1071	1024	980	927	871	932	743	677	606
	ልዩነት በ%	6.15	5.77	5.40	5.00	4.65	4.27	3.90	4.05	3.14	2.79	2.43
	ነባር ደመወዝ	21492	22072	22652	23232	23813	24397	24982	25567			
XXII	አዲስ ደመወዝ	20468	21092	21725	22361	23005	23654	24305	24961			
	ልዩነት በመጠን	1024	980	927	871	808	743	677	606			
	ልዩነት በ%	5.00	4.65	4.27	3.90	3.51	3.14	2.79	2.43			

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ክፍል ሁለት

የፌዴራል ፖሊስ፣ የመከላከያ፣ የጸጥታና እና የደህንነት ተቋማት

ለጸጥታና ደህንነት ተቋማት ተቋማት ከተፈቀዱ ስድስት የደመወዝ ስኬሎች መካከል የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን እና የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር በአንድ የደመወዝ ስኬል፣ የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አገልግሎት እና የአርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት በአንድ የደመወዝ ስኬል የሚጠቀሙ ሲሆን፣ የሀገር መከላከያ ሠራዊት አባላት እና የብሔራዊ መረጃ ደህንነት አገልግሎት የየራሳቸው የደመወዝ ስኬል አላቸው፡፡

1. የፌዴራል፣ የክልል እና ማረሚያ ቤቶች ፓሊስ

በዚህ ጥናት የክልሎች የፓሊስ መረጃ እንዲቀብ ጥረት ቢደረግም ተሟልቶ ባለመቅረቡ የደመወዝ ስኬሉ ለፌዴራል ፓሊስ ከተፈቀደው ጋር ተመሳሳይ የሚደረግ ሲሆን፣ ከሠራዊቱ ብዛት አንጻር የሚያስፈልገው የተጨማሪ ወጪ ለበጀት አፈ.ቃቀድ እንዲረዳ በግምት ተይዞ ቀርቧል፡፡ የፌዴራል ፓሊስ ከነባር የደመወዝ ስኬሉ የየማእረጉን የመነሻ ደመወዝ ብቻ ስለላከ የደመወዝ ስኬል መሸጋገሪያ መሥራት ያልተቻለ ሲሆን፣ የቀረበውን የየማእረጉ የመነሻ ደመወዞች እና መሠረት ዝቅተኛ ማእረግ ያላቸው ወታደር አሁን በሚያገኙት ደመወዝ ላይ 50 በመቶ ጭማሪ በማድረግ የፌዴራል ፓሊስ የደመወዝ ስኬል ተዘጋጅቷል፡፡

የማረሚያ ፓሊስ አስተዳደር የሚጠቀምበትን የደመወዝ ስኬል እና የአባላት ብዛት የላከ ሲሆን እስከ ቅርብ ወራት ድረስ ከፌዴራል ፓሊስ ጋር አንድ ዓይነት የደመወዝ ስኬል ይጠቀም ስለነበር፣ የማረሚያ ፓሊስ የደመወዝ ስኬል ከፌዴራል ፓሊስ ጋር አንድ ዓይነት እንዲሆን ተደርጓል፡፡ የተዘጋጀው የደመወዝ ስኬል ከዚህ በታች በሠንጠረዥ-8 ተመልክቷል፡፡

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

2. የመከላከያ ሠራዊት አባላት

የመከላከያ ሠራዊት አባላት የሚጠቀሙበትን ነባር የደመወዝ ስኬል በመጠቀም እና የዝቅተኛውን የኮንስታብል መነሻ ደመወዝ በ50% በማሳደግ የደመወዝ ስኬል እና የመሸጋገሪያ ሠንጠረዥ ተዘጋጅቷል፡፡ የተዘጋጀው የደመወዝ ስኬል ከዚህ በታች በሠንጠረዥ-9 ተመልክቷል፡፡

3. የደህንነት ተቋማት

የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር እና የአርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት አንድ ዓይነት የደመወዝ ስኬል የሚጠቀሙ ሲሆን፣ ብሔራዊ የመረጃ ደህንነት አገልግሎት የራሱ የደመወዝ ስኬል አለው፡፡ ሶስቱም የሚጠቀሙበትን የደመወዝ ስኬል ስለላኩ፣ ለመንግሥት ሠራተኞች በተደረገው የማስተካከያ ቀመር መሠረት የደመወዝ ስኬሎቹ የሚያስገኙትን የኑሮ ውድነት ማካካሻ መጠን የሚያመለክቱ የመሸጋገሪያ ሠንጠረዥች ተዘጋጅተዋል፡፡ ለሶስቱ ተቋማት የተዘጋጁ ሁለት የደመወዝ ስኬሎች ከዚህ በታች በሠንጠረዥ-10 እና በሠንጠረዥ-11 ላይ ተመልክተዋል፡፡

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-8

የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ማዕረግ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ኮንስታብል	4,445	4,629	4,822	5,019	5,225	5,434	5,651	5,869	6,092	6,324	6,564
ረ/ሳ	5,019	5,225	5,434	5,651	5,869	6,092	6,324	6,564	6,810	7,059	7,316
ም/ሳ	5,651	5,869	6,092	6,324	6,564	6,810	7,059	7,316	7,576	7,841	8,116
ሳጅን	6,324	6,564	6,810	7,059	7,316	7,576	7,841	8,116	8,396	8,685	8,981
ዋ/ሳ	7,059	7,316	7,576	7,841	8,116	8,396	8,685	8,981	9,286	9,602	9,919
ረ/ኢ/ር	7,841	8,116	8,396	8,685	8,981	9,286	9,602	9,919	10,239	10,567	10,905
ም/ኢ/ር	8,685	8,981	9,286	9,602	9,919	10,239	10,567	10,905	11,254	11,605	11,958
ኢንስፔክተር	9,602	9,919	10,239	10,567	10,905	11,254	11,605	11,958	12,316	12,677	13,038
ዋ/ኢን/ር	10,567	10,905	11,254	11,605	11,958	12,316	12,677	13,038	13,410	13,785	14,164
ም/ኮማ	11,605	11,958	12,316	12,677	13,038	13,410	13,785	14,164	14,547	14,932	15,321
ኮማንደር	12,677	13,038	13,410	13,785	14,164	14,547	14,932	15,321	15,708	16,101	16,503
ረ/ኮሚሽነር	13,785	14,164	14,547	14,932	15,321	15,708	16,101	16,503	16,907	17,313	17,720
ም/ኮሚሽነር	14,932	15,321	15,708	16,101	16,503	16,907	17,313	17,720	18,128	18,537	18,954
ኮሚሽነር	16,101	16,503	16,907	17,313	17,720	18,128	18,537	18,954	19,377	19,809	20,251
ም/ኮሚሽ/ጄኔራል	18,954	19,377	19,809	20,251	20,702	21,162	21,631	22,112	22,598	23,095	23,603
ኮሚሽነር ጄኔራል	25,730		ነባሩ ስኬል የሚገባ								

ሠንጠረዥ-9
የሀገር መከላከያ ሚኒስቴር የሠራዊት አባላት የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	ማእረግ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	መስ/ ወታደር	4849	5025	5206	5394	5589	5790	5999	6208	6419	6632	6843
II.	ም/አ/አለቃ	5394	5589	5790	5999	6208	6419	663	6843	7055	7267	7485
III.	አስር አለቃ	5999	6208	6419	6632	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175
IV.	ሃምሣ አለቃ	6632	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911
V.	መ/ሃምሣ አለቃ	7267	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709
VI.	ሻምበል ባሻ	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279
VII.	ሻለቃ/መ/ባሻ	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880
VIII.	ሻለቃ ባሻ	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515
I	ም/መቶ አለቃ	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991
II	መቶ አለቃ	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575
III	ሻምበል	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515
IV	ሻለቃ	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529
V	ሌ/ኮሎኔል	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632
VI	ኮሎኔል	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632	14021	14420	14827
VII	ብ/ጀነራል	12886	13254	13632	14021	14420	14827	15245	15675	16117	16571	17038
VIII	ሜ/ጄነራል	14420	14827	15245	15675	16117	16571	17038	17519	18013	18517	19036
IX	ሌ/ጄነራል	16117	16571	17038	17519	18013	18517	19036	19569	20117	20680	21259
X	ጄነራል	18013	18517	19036	19569	20117	20680	21259	21855	22467	23096	23742

ደረጃ	ማእረግ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I	ጁ./ኤክ	5589	5790	5999	6208	6419	6632	6843	7055	7267	7485	7710
II	ሲ./ኤክ	6208	6419	6631	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175	8416
III	ሊ./ኤክ	6843	7055	7267	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170
IV	ጁ./ቴክ	7485	7710	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991
V	ሲ./ቴክ	7941	8175	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575
VI	ሊ./ቴክ	8416	8660	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193
VII	ማ/ቴክ	8911	9170	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844
VIII	ጁ/ዋ/ኦፊሰር	9436	9709	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529
IX	ሲ./ዋ/ኦፊሰር	9991	10279	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254
X	ማ/ዋ/ኦፊሰር	10575	10880	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632	14021
XI	ቺ/ዋ/ኦፊሰር	11193	11515	11844	12181	12529	12886	13254	13632	14021	14420	14827

ሠንጠረዥ-10

የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር የደመወዝ ስኬል

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	4760	5046	5338	5631	5925	6227	6544	6867	7206	7555	7915
II.	5046	5338	5631	5925	6227	6544	6867	7206	7555	7915	8279
III.	5338	5631	5925	6227	6544	6867	7206	7555	7915	8279	8650
IV.	5632	5925	6227	6544	6867	7206	7555	7915	8279	8650	9031
V.	5925	6227	6544	6867	7206	7555	7915	8279	8650	9031	9428
VI.	6227	6544	6867	7206	7555	7915	8279	8650	9031	9428	9843
VII.	6544	6867	7206	7555	7915	8279	8650	9031	9428	9843	10276
VIII.	6867	7206	7555	7915	8279	8650	9031	9428	9843	10276	10728
IX.	7555	7915	8279	8650	9031	9428	9843	10276	10728	11200	11693
X.	7915	8279	8650	9031	9428	9843	10276	10728	11200	11693	12199
XI.	9031	9428	9843	10276	10728	11200	11693	12199	12728	13279	13854
XII.	10276	10728	11200	11693	12199	12728	13279	13854	14453	15079	15732
XIII.	11693	12199	12728	13279	13854	14453	15079	15732	16385	17065	17773
XIV.	13279	13854	14453	15079	15732	16385	17065	17773	18511	19279	20079
XV.	15079	15732	16385	17065	17773	18511	19279	20079	20912	21749	22619
XVI.	17065	17773	18511	19279	20079	20912	21749	22619	23489	24394	25380
XVII.	19279	20079	20912	21749	22619	23489	24394	25380	26725	28115	29549

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-11

የብሔራዊ መረጃና ደህንነት አገልግሎት የደመወዝ ስኬል

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ከ10ኛ በታች	4760	5027	5303	5584	5874	6174	6483	6802	7132	7472	7823
ቴ/ሙ/ደ/1/2	5584	5874	6174	6483	6802	7132	7472	7823	8183	8553	8932
ጀ/ዲፕሎማ	7132	7472	7823	8183	8553	8932	9323	9723	10133	10552	10972
ጀ/ዲግሪ	7823	8183	8553	8932	9323	9723	10133	10552	10972	11403	11843
ረ/ኦፊሰር	8553	8932	9323	9723	10133	10552	10972	11403	11843	12293	12753
ኦፊሰር	9323	9723	10133	10552	10972	11403	11843	12293	12753	13222	13702
ከ/ኦፊሰር	10133	10552	10972	11403	11843	12293	12753	13222	13702	14191	14698
ክፍል ኃላፊ	10972	11403	11843	12293	12753	13222	13702	14191	14698	15223	15766
ዋና ክፍል ኃላፊ	12753	13222	13702	14191	14698	15223	15766	16329	16896	17478	18081
ም/መምሪያ	14191	14698	15223	15766	16329	16896	17478	18081	18705	19341	19999
መምሪያ	15766	16329	16896	17478	18081	18705	19341	19999	20663	21349	22058
ም/ዳይሬክተር	18081	18705	19341	19999	20663	21349	22058	22790	23531	24295	25085
ዳይሬክተር	19341	19999	20663	21349	22058	22790	23531	24295	25737	26598	27489
ም/ዋ/ዳ/ጀነራል	20663	21349	22058	22790	23531	24295	25085	25737	26598	27489	28408
ዋ/ዳ/ጀነራል	22790	23531	24295	25085	25737	26598	27489	28408	29359	30342	31357

4. የተጨማሪ ወጪ ግምት

የፌዴራል ፖሊስ፣ የመከላከያ እና የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት ተቋማት በሥራቸው ልዩ ባህርይ ምክንያት የሰው ኃይል መረጃ ስላላቀረቡ የሌሎች መንግሥት ሠራተኞች በተሠራበት ምጣኔ የተቋማቱን የወጪ ግምት መሥራት አልተቻለም። ሆኖም ከተቋማቱ አመራሮች ጋር በተካሄደ ውይይት የየራሳቸውን ረቂቅ የደመወዝ ማሻሻያና የወጪ ግምት ሠርተው እንዲያቀርቡ ተደርጐ ለጥናቱ መነሻ እንዲሆን ተደርጓል። ሆኖም ከቀረቡ የወጪ ግምቶች መካከል አንዳንዶቹ በጣም ዝቅተኛ ሆኖ ስለተገኘ ለበጀት ግምት እንዲረዳ ከገንዘብ ሚኒስቴር ጋር በመነጋገር፡-

1. የክልል ፓሊስ ተጨማሪ የደመወዝ ማስተካከያ ወጭ ግምት ብር 9,500,000,000 እንዲያዝ፣

2. የመከላከያ ሠራዊት ተጨማሪ የደመወዝ ማስተካከያ ወጭ ግምት ብር 6,000,000,000 እንዲያዝ፣

3. የኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደርና የፓሊስ ሠራዊት አባላት ብዛት ባይገለጽም ከተቋማቱ ጋር በመነጋገር አዘጋጅተው ያቀረቡት የወጪ ግምቶች እንዳለ እንዲወሰድ፣

የተደረገ ሲሆን፣ የሌሎች የደህንነት እና የጸጥታ አካላት የወጪ ግምት የሌሎች መንግሥት ሠራተኞች ወጪ ግምት በተሰላበት አግባብ ተዘጋጅቷል። ዝርዝሩ ከዚህ ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ-12 ቀርቧል።

ሠንጠረዥ-12

የደመወዝ ማሻሻያው የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ

ተራ ቁጥር	የደመወዝ ማሻሻያ የተደረገላቸው አካላት	የሠራተኛ ብዛት	የሚያስፈልገው ተጨማሪ ወጪ	ምርመራ
1	የክልል ፓሊስ ሠራዊት	*[1]	9,500,000,000	
2	የመከላከያ ሠራዊት	*	6,000,000,000	
3	የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን	*	1,777,810,483	
4	ብሔራዊ መረጃ ደህንነት አገልግሎት	5,803	198,315,698	
5	የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር	4,250	172,485,715	
6	ኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር	*	74,412,693	
7	አርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት	592	21,602,661	
	ድምር		17,744,627,250	

ክፍል ሦስት

የመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች

በዚህ ጥናት፡-

- ከአስራ ሁለት ብሔራዊ ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደር ሲቪል ሰርቪስ ቢሮዎች አማካይነት ተሰባስበው የቀረቡ የክልል፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የከተማ አስተዳደር እና የከተማ ቀበሌ የመንግሥት ተሿሚዎች ወቅታዊ የደመወዝ መጠን መረጃ እና

[1] የጸጥታና የደህንነት አካላት የተሟላ የሰው ኃይል መረጃ ስላልተላከ የሰው ኃይል ብዛት አልተሞላም፡፡፡

- የፌዴራል መንግሥት ተቋማት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የደመወዝ መረጃዎች፣

ተፈትሸዋል።

በአሁኑ ጊዜ ተቋማትን በበላይነት ከሚመሩ ተሿሚዎች መካከል የአብዛኞቹ ሚኒስትሮች ደመወዝ ብር 17,711 ሲሆን፣ የምክትሎቻቸው ደመወዝ ብር 16,388 ነው። የተለያዩ የመንግሥት ተቋማትን በዋና ዳይሬክተርነት እና በምክትል ዋና ዳይሬክተርነት የሚመሩ ተሿሚዎች ደመወዝ ደግሞ እንደአጻጻፋቸው ቅደም ተከተል ብር 15,070 እና ብር 14,041 ነው። ይህ የክፍያ መጠን አሁን ተጠንቶ ከቀረበው የኑሮ ውድነት መደጎሚያ የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ማሻሻያ ረቂቅ ጥናት ጋር ሲነጻጸር የተቋም ተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ በጣም ዝቅ እንዲል ያደርገዋል።

ችግሩ የተቋም ተሿሚዎች ደመወዝ ከሚመሯቸው ሠራተኞች ደመወዝ ጋር መበላለጥ ብቻ ሳይሆን አቻ ማእረግ ባላቸው ተሿሚዎች መካከልም ሰፊ የክፍያ ልዩነት እየተፈጠረ ነው። በዚህ ጥናት ይህን ችግር ለመቅረፍ ለኑሮ ውድነት መደጎሚያ ለመንግሥት ሠራተኞች ተሻሽሎ ከቀረበው የደመወዝ መጠን ጋር በዝርዝር ተገናዝቦ ከተጠና በኋላ፦

1) የፌዴራል መንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮችን በሁለት ልዩ ምድቦች እና በአራት ምድቦች፣
2) የክልል መንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ደመወዝ በ12 ምድቦች፣

ተከፋፍሎ ለመንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች እንዲሚከፈላቸው የደመወዝ መጠን ከ5% እስከ 36% የደመወዝ ማስተካከያ ተዘጋጅቷል። የደመወዝ ማሻሻያው የሚያስከትለው ወጪም ከዚህ ቀጥሎ ቀርቧል።

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

1. የወጭ ግምት

1.1 የፌዴራል የወጪ ግምት

በዚህ ጥናት የ923 የፌዴራል መንግሥት ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች የተካተቱ ሲሆን፤ የመንግሥት ድርሻ 11% የጡረታ መዋጮን ጨምሮ በዓመት ብር **14,263,590** ተጨማሪ ወጪ እንደሚያስከትል ተሰልቷል፡፡

1.2 የክልሎች የወጪ ግምት

በአስራ ሁለት ክልሎች እና ሁለት የከተማ አስተዳደሮች በየደረጃው ባሉ የአስተዳደር እርከኖች በማገልገል ላይ ላሉ ለ 55,100 ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች በዓመት ብር **1,200,484,278** ተጨማሪ ወጪ ይጠይቃሉ፡፡ የክልሎች ዓመታዊ ወጪ በጥቅልና የእያንዳንዱ ክልል/የከተማ መስተዳድር፣ በዞን፣ በወረዳ፣ የከተማ አስተዳደር ደረጃ ላላቸው ከተሞች እና የከተማ ቀበሌዎች ወጪ ግምት ከዚህ ቀጥሎ በሠንጠረዥ-13 ተመልክቷል፡፡

ሠንጠረዥ-13

የክልል፣ የዞን፣ የወረዳና የማዘጋጃ ቤት መንግሥታት ተሿሚዎችና የህዝብ ተመራጮች የወጪ ግምት

ተ.ቁ	ስም	የተሿሚዎች ብዛት	አማራጭ ሦስት
1	ክልል	2,445	40,260,579
2	ዞን	5,586	95,584,767
3	ወረዳ	40,055	767,713,666
4	የማዘጋጃ ቤት	1,109	22,035,860
5	የከተማ ቀበሌ	5,905	155,922,497
	ድምር	55,100	1,081,517,368
	11% ጡረታ		118,966,910
	ጠቅላላ ድምር		1,200,484,278

ከዚህ በላይ በዝርዝር እንደተመለከተው በፌዴራል እና በክልል ለሚገኙ 56,023 ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች በዓመት ብር 1,214,747,868 ያህል ተጨማሪ ወጪ ሊያስከትል እንደሚችል ተገምቷል፡፡

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ክፍል አራት

ልዩ የደመወዝ ስኬል ያላቸው ተቋማት

በአሁኑ ጊዜ በሀገር አቀፍ ደረጃ ከሚሠራበት የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ስኬል በፌዴራል ደረጃ 30,171 ያህል ሠራተኞች ያሏቸው 11 ልዩ የደመወዝ ስኬል የተፈቀደላቸው መሥሪያ ቤቶች አሉ፡፡ ከአስራ አንዱ የአስፈጻሚ አካላት መካከል፡-

1. የገቢዎች ሚኒስቴር፣ የጉምሩክ ኮሚሽን፣ የዋናው ኦዲተር መሥሪያ ቤት እና የፌዴራል ግብር ይግባኝ ሰሚ ጉባኤ፣ አንድ ዓይነት የደመወዝ ስኬል፣

2. የፌዴሬሽን ምክር ቤት እና የህገ መንግሥት ጉዳዮች አጣሪ ጉባኤ ጽ/ቤት አንድ ዓይነት የደመወዝ ስኬል፣ እንዲሁም ዝርዝራቸው ከዚህ የተመለከቱ አምስት ተቋማት

3. የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት፣
4. የኢትዮጵያ መንገዶች አስተዳደር፣
5. የሰብአዊ መብት ኮሚሽን፣
6. የኢትዮጵያ ምርጫ ቦርድ እና
7. የመገናኛ ብዙሀን ባለሥልጣን

የየራሳቸው የደመወዝ ስኬል የተፈቀደላቸው ናቸው፡፡ የተቋማቱ ነባር የደመወዝ ስኬሎች በገንዘብ ሚኒስቴር በኩል እንዲመጣ ተደርጐ የማሻሻያ ደመወዝ ስኬል የተዘጋጀ ሲሆን፣ የደመወዝ ስኬሎቹ ተግባራዊ ሲደረጉ እያንዳንዱ ሠራተኛ የሚያገኘውን የኑሮ ውድነት መደጐሚያ የማሻሻያ ገንዘብ መጠን የሚያመለክት የደመወዝ ስኬል መሸጋገሪያ ሠንጠረዥ ከዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ጋር ተዘጋጅቷል፡፡ የተዘጋጁ ሰባት ልዩ የደመወዝ ስኬሎች ከዚህ በታች ከሠንጠረዥ-14 እስከ ሠንጠረዥ-20ተመልክተዋል፡፡

8. **የወጪ ግምት**

የልዩ የደመወዝ ስኬል ተጠቃሚ ተቋማት ተጨማሪ ወጪ በዓመት ብር 615,089,182 ሊሆን እንደሚችሉ ተገምቷል፡፡

የገንዘብ የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6 ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-14
የገቢዎች ሚኒስቴር የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	4760	5022	5295	5574	5866	6174	6495	6833	7185	7555	7944
II.	5295	5574	5866	6174	6495	6833	7185	7555	7944	8341	8758
III.	6174	6495	6833	7185	7555	7944	8341	8758	9179	9610	10062
IV.	7185	7555	7944	8341	8758	9179	9610	10062	10535	11024	11537
V.	8341	8758	9179	9610	10062	10535	11024	11537	12074	12610	13146
VI.	9610	10062	10535	11024	11537	12074	12610	13146	13704	14287	14872
VII.	11024	11537	12074	12610	13146	13704	14287	14872	15467	16086	16729
VIII.	12610	13146	13704	14287	14872	15467	16086	16729	17374	18042	18719
IX.	14872	15467	16086	16729	17374	18042	18719	19402	20091	20784	21478
X.	16729	17374	18042	18719	19402	20091	20784	21478	22176	22875	23575
XI.	18719	19402	20091	20784	21478	22176	22875	23575	24278	24982	25202
XII.	20784	21478	22176	22875	23575	24278	24982	25202	27081	29229	30873
XIII.	22875	23575	24278	24982	25202	27081	29229	30873	33175	35805	37820
XIV.	24982	25202	27081	29229	30873	33175	35805	37820	40641	43864	46332

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-15
የፌዴሬሽን ምክር ቤት የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
III	4760	4974	5198	5432	5676	5929	6193	6468	6750	7043	7350
IV	5198	5432	5676	5929	6193	6468	6750	7043	7350	7666	7996
V	5676	5929	6193	6468	6750	7043	7350	7666	7996	8340	8698
VI	6193	6468	6750	7043	7350	7666	7996	8340	8698	9068	9453
VII	6750	7043	7350	7666	7996	8340	8698	9068	9453	9855	10274
VIII	7350	7666	7996	8340	8698	9068	9453	9855	10274	10710	11160
IX	7996	8340	8698	9068	9453	9855	10274	10710	11160	11629	12117
X	8698	9068	9453	9855	10274	10710	11160	11629	12117	12620	13144
XI	9453	9855	10274	10710	11160	11629	12117	12620	13144	13689	14257
XII	10274	10710	11160	11629	12117	12620	13144	13689	14257	14827	15420
XIII	11629	12117	12620	13144	13689	14257	14827	15420	16037	16654	17296
XIV	13144	13689	14257	14827	15420	16037	16654	17296	17939	18585	19235
Xv	14827	15420	16037	16654	17296	17939	18585	19235	19889	20546	21203
XVI	16654	17296	17939	18585	19235	19889	20546	21203	21860	22518	23178
XVII	18585	19235	19889	20546	21203	21860	22518	23178	23838	24499	25160
XVIII	20546	21203	21860	22518	23178	23838	24499	25160	25495	26310	27140
XIX	22518	23178	23838	24499	25160	25495	26310	27140	28015	28850	29725
XX	24499	25160	25495	26310	27140	28015	28850	29725	30615	31725	32850
XXI	26310	27140	28015	28850	29725	30615	31725	32850	33996	35150	36325
XXII	28850	29725	30615	31725	32850	33996	35150	36325	37515	38725	39960

ሠንጠረዥ-16

የኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	4760	5070	5401	5741	6086	6441	6817	7215	7637	8083	8555
II.	5401	5741	6086	6441	6817	7215	7637	8083	8555	9047	9544
III.	6086	6441	6817	7215	7637	8083	8555	9047	9544	10069	10623
IV.	6817	7215	7637	8083	8555	9047	9544	10069	10623	11208	11790
V.	7637	8083	8555	9047	9544	10069	10623	11208	11790	12403	13048
VI.	9047	9544	10069	10623	11208	11790	12403	13048	13727	14441	15117
VII.	10623	11208	11790	12403	13048	13727	14441	15117	15870	16660	17460
VIII.	12403	13048	13727	14441	15117	15870	16660	17460	18298	19149	20039
IX.	14441	15117	15870	16660	17460	18298	19149	20039	20941	21883	22857
X.	16660	17460	18298	19149	20039	20941	21883	22857	23840	24700	25206
XI.	19149	20039	20941	21883	22857	23840	24700	25206	26111	27033	27972
XII.	21883	22857	23840	24700	25206	26111	27033	27972	28928	29901	30891
XIII.	23840	24700	25206	26111	27033	27972	28928	29901	30891	31898	32922
XIV.	26111	27033	27972	28928	29901	30891	31898	32922	33968	35021	36098
XV.	28928	29901	30891	31898	32922	33968	35021	36098	37189	38300	39429
XVI.	31898	32922	33968	35021	36098	37189	38300	39429	40576	41741	42924
XVII.	35021	36098	37189	38300	39429	40576	41741	42924	44125	45344	46581
XVIII.	39429	40576	41741	42924	44125	45344	46581	47836	49109	50400	51709
XIX.	44125	45344	46581	47836	49109	50400	51709	54381	55744	57125	58524

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት
6

ሠንጠረዥ-17

የኢትዮጵያ መንገዶች አስተዳደር የደመወዝ ስኬል

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ										ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
I.	4760	4974	5198	5432	5676	5932	6196	6461	6734	7019	7316	7623
II.	5198	5432	5676	5932	6196	6461	6734	7019	7316	7623	7943	8277
III.	5676	5932	6196	6461	6734	7019	7316	7623	7943	8277	8625	8987
IV.	6196	6461	6734	7019	7316	7623	7943	8277	8625	8987	9364	9758
V.	6734	7019	7316	7623	7943	8277	8625	8987	9364	9758	10168	10595
VI.	7316	7623	7943	8277	8625	8987	9364	9758	10168	10595	11035	11487
VII.	7943	8277	8625	8987	9364	9758	10168	10595	11035	11487	11947	12408
VIII.	8625	8987	9364	9758	10168	10595	11035	11487	11947	12408	12879	13369
IX.	9758	10168	10595	11035	11487	11947	12408	12879	13369	13870	14390	14923
X.	11035	11487	11947	12408	12879	13369	13870	14390	14923	15475	16032	16593
XI.	12408	12879	13369	13870	14390	14923	15475	16032	16593	17166	17749	18344
XII.	13870	14390	14923	15475	16032	16593	17166	17749	18344	18949	19575	20211
XIII.	15475	16032	16593	17166	17749	18344	18949	19575	20211	20858	21515	22182
XIV.	16593	17166	17749	18344	18949	19575	20211	20858	21515	22182	22859	23544
XV.	18344	18949	19575	20211	20858	21515	22182	22859	23544	24234	24937	25261
XVI.	20858	21515	22182	22859	23544	24234	24937	25261	25935	26618	27310	28011
XVII.	24234	24937	25261	25935	26618	27310	28011	28721	29440	30168	30905	31651
XVIII.	27310	28011	28721	29440	30168	30905	31651	32406	33170	33943	34725	35516

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-18

ሰብአዊ መብት ኮሚሽን የደመወዝ ስኬል

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	4760	5055	5358	5680	6002	6340	6679	7028	7394	7778
II.	7787	8161	8536	8912	9290	9667	10046	10425	10806	11195
III.	8536	8912	9290	9667	10046	10425	10806	11195	11500	11814
IV.	9667	10046	10425	10806	11195	11500	11814	12132	12453	12783
V.	17750	18655	19588	20567	21596	22676	23809	25000	26322	27902
VI.	20400	21440	22534	23683	24891	25637	27175	28805	30534	32366
VII.	23126	23727	24850	26219	27792	25637	31227	33101	35087	37192
VIII.	25756	27301	28940	30676	32517	25637	36536	38728	41051	43514
IX.	33425	35764	38268	40947	43813	25637	50161	53673	57430	61450
X.	39441	42202	45156	48317	51699	25637	59190	63334	67767	72511
XI.	42703	45692	48890	52313	55975	25637	64085	68571	73371	78507

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

ሠንጠረዥ-19

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ የደመወዝ ስኬል

(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	4760	5055	5358	5680	6002	6340	6679	7028	7394	7778
II.	7787	8161	8536	8912	9290	9667	10046	10425	10806	11195
III.	8536	8912	9290	9667	10046	10425	10806	11195	11500	11814
IV.	9667	10046	10425	10806	11195	11500	11814	12132	12453	12783
V.	17750	18655	19588	20567	21596	22676	23809	25000	26322	27902
VI.	20400	21440	22534	23683	24891	25637	27175	28805	30534	32366
VII.	23126	23727	24850	26219	27792	25637	31227	33101	35087	37192
VIII.	25756	27301	28940	30676	32517	25637	36536	38728	41051	43514
!X.	33425	35764	38268	40947	43813	25637	50161	53673	57430	61450
X.	39441	42202	45156	48317	51699	25637	59190	63334	67767	72511
XI.	41072	43947	47023	50315	53837	57606	61638	65953	70569	75509
XII.	42703	45692	48890	52313	55975	59893	64085	68571	73371	78507

ሠንጠረዥ-20
የመገናኛ ብዙሀን ባለሥልጣን የደመወዝ ስኬል
(ሐምሌ 2016 ዓ.ም)

ደረጃ	መነሻ ደመወዝ	የእርከን ደመወዝ									ጣሪያ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
I.	4760	5055	5358	5680	6002	6342	6701	7062	7444	7831	8226
II.	5680	6002	6342	6701	7062	7444	7831	8226	8621	9017	9414
III.	6701	7062	7444	7831	8226	8621	9017	9414	9813	10212	10612
IV.	7831	8226	8621	9017	9414	9813	10212	10612	11013	11415	11817
V.	9017	9414	9813	10212	10612	11013	11415	11817	12219	12622	13026
VI.	10612	11013	11415	11817	12219	12622	13026	13430	13835	14241	14647
VII.	11817	12219	12622	13026	13430	13835	14241	14647	15057	15468	15879
VIII.	13026	13430	13835	14241	14647	15057	15468	15879	16292	16706	17130
IX.	14241	14647	15057	15468	15879	16292	16706	17130	17555	17990	18429
X.	15879	16292	16706	17130	17555	17990	18429	18879	19332	19796	20271
XI.	17130	17555	17990	18429	18879	19332	19796	20271	20758	21245	21745
XII.	18879	19332	19796	20271	20758	21245	21745	22256	22767	23280	23792
XIII.	20271	20758	21245	21745	22256	22767	23280	23792	24306	24823	25394
XIV.	21245	21745	22256	22767	23280	23792	24306	24823	25394	26346	27334
XV.	22256	22767	23280	23792	24306	24823	25394	26346	27334	28360	29423
XVI.	23280	23792	24306	24823	25394	26346	27334	28360	29423	30520	31650
XVII.	24306	24823	25394	26346	27334	28360	29423	30520	31650	32814	34022
XVIII.	24823	25394	26346	27334	28360	29423	30520	31650	32814	34022	35250
XIX.	25394	26346	27334	28360	29423	30520	31650	32814	34022	35250	36498
XX.	27334	28360	29423	30520	31650	32814	34022	35250	36498	37766	39036

ክፍል አምስት

ማጠቃለያ እና ውሳኔ የሚሹ ጉዳዮች

1. ማጠቃለያ

በዚህ ጥናት ብር 25,000 እና በላይ ለሆኑ ደመወዞች ማስተካከያ ስለማይሠራ በየደመወዝ ስኬሎቹ ብር 25,000 እና በላይ የሆኑ የመነሻ፣ የእርከን እና የጣሪያ ደመወዞች በነበሩበት እንዲቀጥሉ ተደርገዋል፡፡

ለሲቪል ሠርቪስ ሠራተኞች፣ ለተሿሚዎች፣ ለልዩ የደመወዝ ስኬል ተጠቃሚዎች፣ ለጸጥታ እና ደህንነት የሚደረገው የኑሮ ውድነት መደጎሚያ የደመወዝ ማሻሻያ በመንግሥት ላይ የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ በሚከተለው ሠንጠረዥ-21 ቀርቧል፡፡

የገንዘብ
የሪከርድ
አስተዳደር
አገልግሎት
6
ሚኒስቴር

ሠንጠረዥ-21

የደመወዝ ማሻሻያው የሚያስከትለው ተጨማሪ ወጪ

ተራ ቁጥር	የደመወዝ ማሻሻያ የተደረገላቸው አካላት	የሠራተኛ ብዛት	የሚያስፈልገው ተጨማሪ ወጪ	ምርመራ
1	የሲቪል ሰርቪስ ሠራተኞች	2,304,078	71,864,903,714	
2	የክልል ፓሊስ ሠራዊት	*[2]	9,500,000,000	
3	የመከላከያ ሠራዊት	*	6,000,000,000	
4	የፌዴራል ፓሊስ ኮሚሽን	*	1,777,810,483	
5	ተሿሚዎች	56,023	1,214,747,868	
6	ልዩ ስኬል ተጠቃሚዎች	30,171	615,089,182	
7	ብሔራዊ መረጃ ደህንነት አገልግሎት	5,803	198,315,698	
8	የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች አስተዳደር	4,250	172,485,715	
9	ኢንፎርሜሽን መረብ ደህንነት አስተዳደር	*	74,412,693	
10	አርተፊሻል ኢንተለጀንስ ኢንስቲትዩት	592	21,602,661	
	ድምር	2,400,917	91,439,368,014	

የገንዘብ ሚኒስቴር የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6

[2] የጸጥታና የደህንነት አካላት የተሟላ የሰው ኃይል መረጃ ስላልተላከ የሰው ኃይል ብዛት አልተሞላም።

2. ውሳኔ የሚሹ ጉዳዮች

1. በፌዴራል፣ በክልሎች እና በከተማ አስተዳደሮች ለሚገኙ የመንግሥት ሠራተኞች ተሿሚዎች እና የህዝብ ተመራጮች ተጠንቶ የቀረበው የደመወዝ ማሻሻያ ጥናት በምክር ቤቱ እንዲጸድቅ፣

2. የቀረበውን የመንግሥት ሠራተኞች የደመወዝ ማስተካከያ መጠን መሠረት በማድረግ ለልዩ የደመወዝ ስኬል ተጠቃሚዎች የሚዘጋጁ የደመወዝ ማስተካከያዎች ሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን አማካይነት ለየተቋማቱ እንዲተላለፍና ከደመወዝ ስኬል ማጣጣም ጋር የሚታዩ ነገሮች ካሉ ማየት ይችል ዘንድ ለኮሚሽኑ ውክልና እንዲሰጥ፣

3. የተደረገው የደመወዝ ማስተካከያ ከፍተኛ ወጪ የሚያስከትል በመሆኑ በዚህ የበጀት ዓመት በየትኛውም ደረጃ ባሉ የመንግሥት ተቋማት ምንም ዓይነት የደመወዝ ስኬል ማሻሻያም ሆነ የጥቅማ-ጥቅም ጥያቄ የማይስተናገድ መሆኑ ውሳኔ እንዲሰጥ፣

4. በሚደረገው የኑሮ ውድነት ማካካሻ ከብር 25,000 በላይ የወር ደመወዝ እየተከፈላቸው ያሉ ሠራተኞችን፣ የመንግሥት ተሿሚዎችን እና የህዝብ ተመራጮችን ይህ የኑሮ ውድነት መደጐሚያ ማሻሻያ የማያካትት መሆኑ ውሳኔ እንዲሰጥበት፣

5. አሁን ከተጀመረው የአገልግሎት አስተዳደር ሪፎርም ማሻሻያ ጋር ተያይዘው የሚተገበሩ የክፍያ ሥርዓቶች በሲቪል ሰርቪስ ኮሚሽን አማካይነት ተጠንተው እንዲቀርቡ፣

ይህ አስተያየት ለውሳኔ ቀርቧል፡፡

የገንዘብ ሚኒስቴር
የሪከርድ አስተዳደር አገልግሎት 6